

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй, Министрүүдэй Советэй орган

№ 157 (11451)

1967 оной июлин 6, четверг

Сэн 2 мүнгэн

АМГАЛАН АЖАЛАЙ ХУБИТА

Борьдогой совхозой эмхидгэлдээр 40 жэлэй ойн түүхтэй дашрамдуулан энэ ажлын Лениний орденор шагшан баяртай эхэ минигн хаягдан болоо. Энэ совхозой аман түрүүшүүд Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнаха тухай Улаан-Удэ уншагдаха, Цыренов Буда Жапович гагын танил нэрэ болг дуудлаба. Үргэн талин харуун хойгуур оршодог Заха-Нугарай добуунай болшээр дээр бүри хонин хүрээгө хүрүүлүүлэн болшээдг хүнийн ханнаа оруулаахыба. Мун да, тэрэл танилин бөөрөө гэжэ хуайлаар байтарин, Заха-Нугарай добуунда уулаан хониншон хуарин Хүндэлэлэй грамота шажа байгаа бэлэй.

Буда Жапович хани нүхэр Марустайгаа түрүүшүүдээ 1962 ондо хурьгалха хониде шажа абанан юм. Түрүүшүн жэлүүдтэ 100 эхэ хонин бүри-нөө 80—82—83 хурьга абжа шажаар байган. Тинхэдэ дүй түршэ баганаг, тэжээлшье лугтэ байга нэн. Теэд хонинш биеэ 1965 ондо зуунаа зуеу аба-ха гэйн уялга абаад, хэлээнэээ хүрөө мүнөө. Нелондо, мүнөө жэлдөөшье зуун хонин бүри-нөө ерэн дүрөөд хурьга тэрэ абанан байна. Мүнөө жэл отарадань 680 хонин тоологдоно.

— Буда Жапович гэшэмнай дохидо болшээршэ туужа гара-бад, тэжээлшье мэдэлдөггүй юм. Энэ нутагайга багшээршье та-бин хурганайнгаа зэргэ мэдэхэ, амаршье агроном, зоотехникшье дутаггүй. Һүрэг совхи хонин бүри-нөө зүбэлэн таниха, хүсэ тамирыншье амгагалаха, ёһотой хониншон юм.— гэжэ совхозой хү-тэлбэрилэгшэд тэрэнине магта-даг юм.

Залу хониншон хэдэн жэлэй түршала хурьга абаха, ноһоо дайшалха түсөөдүүдээ алдангүй бэлдүүлэншье түдөө үнгэрһэн жэл «Ажалдай габьяагай түдөө» медалаар шагналганхай.

Мүнөө энэ совхозой ажалшад Совет оройнгоо 50 жэлэй ойн баярые нэрэтэй солотойгоор уг-таха, орденот совхозойнгоо нэрэ солые улам саанадань арьбад-дасалын тула улам эршэтэйгээр ажаллана. Хониншон Буда Жапо-вич энээн тушаа нитгэжэ хэлэнэ:

— КПСС-эй ЦК-гай июниниин Планумай Тезисүүдтэй танилсаад байхада, жаргалта найхан оро-нойнгоо алдар солые дуудуулаха, далай дээрэ дайн байлдаа хо-риго, хүнөөхэ хэрэгтэ амгалан ажалайнгаа хубита оруулсахые хүсэнбэди.

Д. АЮШЕВ, манай корп.

ХҮНДЭТЭ НЭРЭДЭ ХҮРТЭБЭ

СССР-эй Ой модной, целлюлозно ба модо болбосоруулгын промышленностийн министерство байгша оной өхөөр Буряадай УРС-ын Онохойн ОРС-ын 3-ахи маганай хүдэлмэрин дүй түршэ-лэе үндэрөөр сэгнээд, худалдаа наймаанай энэ предприятиене жэ-шээтэ предприятиеудай нэгэн гэ-жэ тоолоһон байна. Энэхэ мага-зинда худалдаа наймаа найнаар эмхидхэн табиха асуудал шудала-ладаг, худалдан абагшадые хан-галгын арга шадабари үндэрөөр шондхэгдэнэ.

ОРС болбол эндэ гурбан мага-зинтай. Тэдэнэ эдэе хоолой зүйл,

эд бараа, гутал, хубсаа, галан-терейно-парфюмернэ зүйлүүдые худалдаагай байха юм. Энэ биш-хан коллективтэ 13 хүн хүдэл-дэг. Тэдэнэй 12 хүнийн комму-нис ажалай удариштуу. Тэрэ тоодо А. М. Грибопова, А. Н. Афанасьева, С. В. Лобанова, Г. Е. Ноженкова болон бусад ороно. Ажалай эрхим үрэ дүн туйлаһанайнгаа, арад зонине эр-химээр хангаһанайнгаа түдөө энэ коллективтэ 1962 онһоо хойшо коммунист ажалай коллективэй нэрэ зэргэтэй болонтой.

Совет засагай 50 жэлэй ойе ажалай амжалтаар угтахын тү-лөө социалист мурьсөөндө орол-

соһон энэ магазинийд эд ба-раа худалдаха нара бүхэйнгөө түсөө хоолодо үзүүлэн дүүргэнэ. Дээшлүүлэгдэн социалист ул-га абанан магазиний хүдэлмэ-ригшэд ноябрини 7 хүрэтэр тү-сэбһөө галуур 25 мянган түхэри-гэй эд бараа, эдэе хоолой зүйл худалдаха байна. Энэ оной эхн-дэ худалдаха байна. Энэ оной эхн-дэ худалдаха байна. Энэ оной эхн-дэ худалдаха байна. Энэ оной эхн-дэ худалдаха байна.

Мурьсөөнэйнгөө бүхэ эрлэг-түүдэ амжалтатайгаар дүүргэ-хэйнэйнгээ түдөө тус коллектив Совет засагай 50 жэлэй ойн зэр-гэдэ хүртэбэ.

Б. ЕГОРОВ.

УЛАМ ЭРШЭМТЭЙГЭЭР

МУХАР-ШЭБЭР. «Заганский» колхозой хаалишад ойн барай жэлдэ хэзээ хэзээнэйхнээ ам-жалтатай ажаллажа байнхай. Тэдэнэр жэлэй эхиндэ түсэбтэ даабаря ноябрини 7-до дүүргэхэ гэйн социалист уялга абанан юм. Колхозой бүхэ хаалишад үнээн бүриһөө түхэрэн жин соо 1750 литр һу хаахар тинхэдэ хараа-лаа бэлэй.

Мүнөө ажахын гурбан гүүртн коллективүүд хадад жэл соо хэ-лэн ажалайнгаа дунгууде гаргаба. Колхоз дотор үнээн бүриһөө дунда зэргээр 1017 литр һун зургаан нара соо хааг-данхай. Энэхэ хаалишад зур-гаан харынгаа түсөө майн 13-да дүүргэһэн байна. Тэдэнэр ха-дад жэлэйнгээ түсэбһөө галуур яһалахан эхэ һу хаагаа.

инь һара соо үнээн бүриһөө 255 килограмм һу хаагаа.

Энэ фермэ дээрэ хадад жэлэй-нэ түсэбүүдые хооло үзүүлэн хаалишад олон. Тэдэнэй тоодо И. М. Хохлова, М. С. Хохлова, П. Л. Леонова, Е. С. Алексеева, М. П. Алексеева гэшээдые нэрлэ-мээр. Эларан зургаа, харын тур-шала үнээн бүриһөө 1200—1300 килограмм һу хаажа, ажа-хы дотороо эрчимлэн байна. Энэ гүүртн хаалишад жэлэйнгэ-нэ түсэб октябры харын эхээр дүүргэхэ гэжэ эрид шилэнхай.

Колхозой хоёрдохи гүүртн хаалишад энэ коллективнээ ду-туугүй ажаллана. Тэдэнэр кол-хоз соогоо хоёрдохы һуурида га-ранхай.

Ажахын гурбан гүүртн хаалишад хоорондохы мурьсөөгөө бүри үргэнөөр дайжуулжа, улам эршэтэйгээр ажаллажа байнхай. Энэхэ хаалишад жэлэйнгэ-нэ түсэб бөлөрһөө хооло урид дүүр-гэжэ, Агуухэ Октябрийн 50 жэлэй ойе ажалайнгаа үндэр бөлөгүүдээр угтахэ байһаниншье лабтай.

А. БЕТШЕВ.

ГУРБАДАХИ СӨӨРЭМ

БЭШҮҮР. Хэдэн жэлэй саада тээ Калинин нэрэмжэтэ колхозой гешүүд Алтайн голдо хаал-та баржа, нуур тогтоһон юм. Энэ колхоздо 400 мянган кубометр уһанай багтаамжтай хоёрдохы сөөрэм бии болгодоо. Мүнөө уһөө гурбадахы хаалтань баригдажа байна.

Совет засагай 50 жэлэй ойе угтуулан энэ колхозой гешүүдэй Сүдэтэдэ баржа байһан хаалта дүүрэхэ дүтэлбэ. Эндэ 240 мянган кубометр уһанай баһал томоһон сөөрэм байгуулагдахань. Тэрэнэй алшаар 300—400 гек-тар таряалан, сабшалан уһалаг-даха аргатай.

К. ПАВЛОВ.

ХАРТААБХАДА—ҮТЭГЖҮҮЛГЭ

КАБАНСК. Хартаабхын баян ур-гаса абанын тулада Ойморой сов-хоз тэрэнэе найнаар харуулажа, таридаһан газартань жал бүри минеральна үтэгжүүлгэ оруулна. Неондо энэ арга хэрэглэһенин гектар бүриһөө дунда зэргээр зуу гаран центнер ургаса абгаа һан.

Энэ жэлдэ совхоздо хамта 373 тонно минеральна үтэгжүүлгэ абтаа. Тэрэнэйн хадад хуяар хартаабха таридаһан газар үтэг-жүүлгэдэ, үржэлтэй болгог-донхой. Мүнөө хартаабхын ур-гаса найнаар гаража, түрүүшын харуулажа хэдэжэ захалба.

А. КАПУСТИН.

Ярууны совхозой түрүүшүүлэй дунда ахалагша хониншон Павел Тихонович Тарадеевые харахат.

Энэ хүмнэй хонин ажалда хү-дэлжэ эхилдээр яһала үнхэнэй боложо байна. Жэл бүхэндэ шахуу 100 хонин бүриһөө 97—98 хурьга абадаг. Тэрэнэй харууһалһан хурьгад тарган, тобир юм. Ажалша бэрэ Павел Тихонович хадаа Агуухэ Октябрийн 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ эмхидхэгдэн соци-алист мурьсөөндэ оролсоной. Зураг дээрэ: П. Т. Тарадеев.

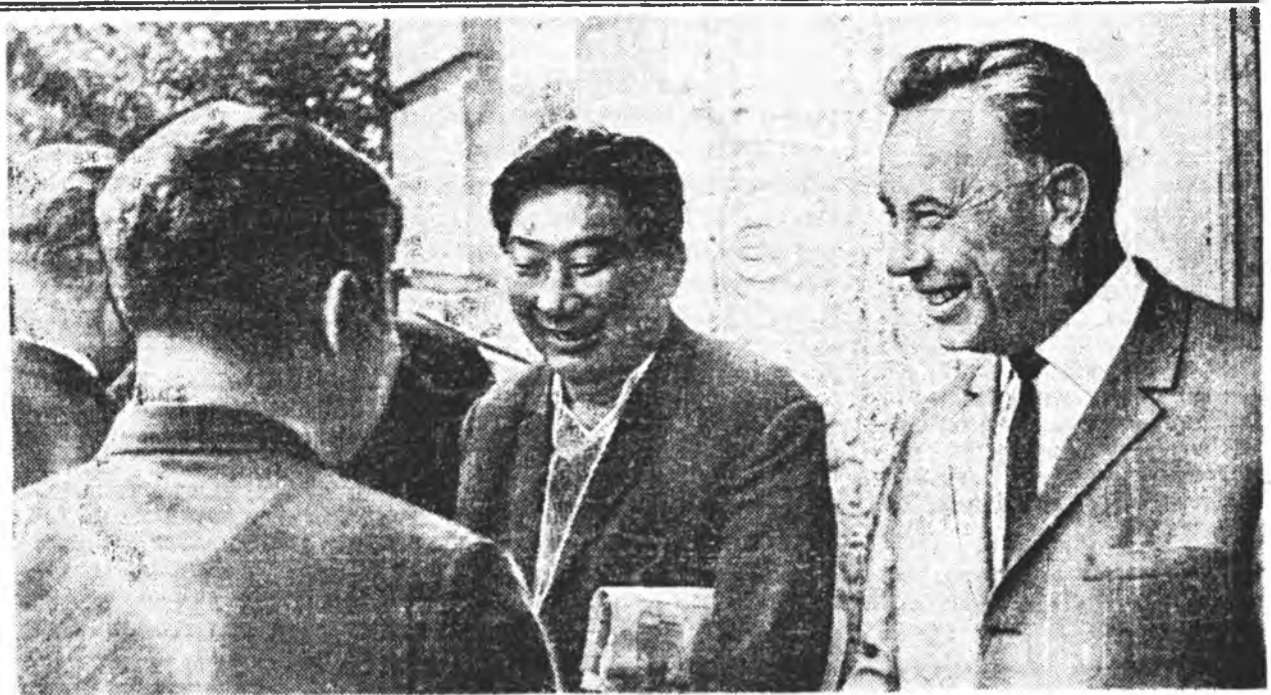
Ф. СОРОКИН фото.

П. Т. ТАРАДЕЕВ

Совет общество дотор оюн ухаанай, соёл культурын бүхы баялигууд арадай аша тунхада, коммунист байгуулалтын хэрэгтэ алба хэнэ.

(КПСС-эй ЦК-гай Тезисүүдбэ)

ОЛОНИИТЫН АНХАРАЛ ТАТАБА

РСФСР-эй Уран зохёолшодой холбоной прав-ленин нүүдэл секретариат манай Буряадай нис-лэл Улаан-Удэ хотодо үсэгдээр хүдэлмэрээ эхи-лээ.

Росси Федерациын уран зохёолшодой энэ эхэ хуралдан республикымнай олонинтын анхрал тон эхээр татаа. Тэрэнэй гэршэ—секретариат хүдэл-мэрээ эхилхэн урда тээ КПСС-эй Буряадай обкомой партианга гэгээрэлэй байһан соо нислэл хотымнай предприятиеүүдтэй худалмэршад, багшанар, пра-чнууд, уран зохёолшод, артистууд, зурагшад, сту-дентүүд эхэ олоороо сугларгад байгаа.

Тэдэнэр секретариаттэй хүдэлмэридэ хабаадса-хала ершэн айлашад—Яхадай (Н. Гоголев), Халь-магай (Т. Бембеев), Тувын (С. Сарыг-оол), Морд-вагай (А. Мартынов), Карачаев-Черкесэй (Х. Бай-рамукова), Мариин (М. Васин), Башкирай (Н. Наджим) болон бусад автономит республиканууд болон областнуудтай түлөөлэгшэдые үни удаан ал-га ташалгаар угтаһан байна.

РСФСР-эй уран зохёолшодой холбоной прав-ленин секретарь нүхэр Ф. Н. Таурин уран зохёол оршууда хүдэлмэрин асуудалнууд тухай хэлсэхэ тус зүблөө нэжэ, оролтын үгэ хэлбэ.

Секретариаттэй хүдэлмэриһэн түрүүшын үдэр эндэ сугларгаһад РСФСР-эй уран зохёолшодой хол-боной дэргэдэхэ оршуулгын секцине хүтэлбэри-

лэгшэ С. И. Липкинэй, «Байгал» журналай редак-тор А. А. Бальбуравай ба мэдэжэ оршуулаһад Н. Любимов, В. Ганнев гэшэдэй уран зохёол ор-шууда хүдэлмэрин шулаа асуудалнууд тухай хэзэн эйдхэлнүүдые шагнаба.

РСФСР-эй уран зохёолшодой холбоной прав-ленин нүүдэл секретариаттэй хүдэлмэридэ КПСС-эй Буряадай обкомой нэгэдхи секретарь А. У. Модо-говек болон Буряадай АССР-эй бусад партианга, совет-скэ хүтэлбэрилэгшэд хабаадсаһана.

Удэлэленин секретариатта хабаадсаһад бур-ядад арадай сууга эпос «Гэсэртэ» зороулагдаһан лигатурна черчэтэ сугларба. «Гэсэртэ» ород хэ-лэн дээрэ түрүүшын шүүлэмэл оршуулгые мүнөө үедэ бэлдүүлжэ байһан элбэт оршуулаһа С. Лип-кин болоод РСФСР-эй уран зохёолшодой холбоной прав-ленин секретариаттэй Ф. Таурин, В. Пан-ков болон Росси Федерациын автономит респу-бликанууд, областнуудтай ба манай Буряадай уран зохёолшод тус вичер дээрэ үгэ хэлэһэн, зохёолнуу-даа уһаһан байна.

Секретариаттэй хүдэлмэри үргэжэлһөөр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: РСФСР-эй Уран зохёолшодой холбоной правленин секретарь Франс Таурин (ба-руун гарһаа) Буряадай уран зохёолшо Цэдэн Галса-нов болон бусад зүблөөнэй эхилхын урда тээ.

С. ДОРЖИЕВАЙ фото.

Н. В. ПОДГОРНЫЙ ИРАГАЙ РЕСПУБЛИКАДА АЙЛШАЛАН ТУХАЙ

Совет Социалист Республиканууд-дай Союзай Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлгэшэ Н. В. Подгорный Ирагай Республикын толгойлог-шо Абдель Рахман Мухаммед Арефэй уралаар 1967 оной июлин 3-һаа 4 болотор Ирагай Республикада ай-лашала.

Н. В. Подгорный, үдэлэжэ яба-хан хүнүүдмөн үнэн сэлхэлһөө угтаһан ушар совет арада ирак ара-дай хани халуун мэдэрэлтэй байһанай гэршэ болоно. Хани халуунар угтаһанайн түлөө Н. В. Подгорный үнэн сэдхэлһөө байһине хүрөө.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлгэшэ Н. В. Подгор-ный Ирагай Президент Абдель Рах-ман Мухаммед Ареф хоёртой хоорондо хани халуун, үгээс ойлголсоһон хоөр-лөөдөн болоһон байна.

Ирагай зүгһөө Премьер-Министрэй орглосһонор Тахер Яхья, Абдель Га-ни Ар-Раби, Оборонин министр ге-нерал Шахер Махмуд Шукри, пре-зидентын хэрэгүүдэй талаар ми-нистр Исмаил Хайраля; Совет зүг-һөө—Оборонин министрэй нэгэдхи орглито армин генерал С. Л. Соко-лов, гададын хэрэгүүдэй министрэй орглито Я. А. Малик, Ирагай рес-публикадаи СССР-эй элчин сайд В. Ф. Николаев, МИД-эй Дутын

Совет-француз хэлсээн

Совет-француз хэлсээн Кремль соо июлин 4-дэ эхилбэ. Улаасхоорондын шулаа хэдэ хэдэн асуудалууд зүб-шын хэлэгдэжэ, шулаа шулаа асуудалуудаар СССР Франци хоёр бие биеэ ойлгоһосоо гэжэ хоёрдөө-нэй үгэл дахинаа элэрэн харгатаа.

Хани ёһоной оршон байдала үн-гэрһон хэлсэндэ нимэ хүнүүд ха-баадсаһа:

Совет талаһаа—СССР-эй Минис-трүүдэй Советэй Түрүүлгэшэ А. Н. Косыгин, СССР-эй Министрүүдэй Советэй Түрүүлгэшин орглито В. А. Кириллин, СССР-эй гададын худал-даа наймаанай министр Н. С. Пато-личев болон бусад.

Францин талаһаа — Францин Премьер-Министр Жорж Помпиду, Францин Гададын хэрэгүүдэй ми-нистр М. Кув де Мюрвиль болон бу-сад.

ТАСС.

Н. В. Подгорный Багдадһаа бусаба

БАГДАД, июлин 4. (ТАСС). Ирагай Республикын Президент болон Премьер-Министр Абдель Рах-ман Арефэй уралаар Ирага хани халуунар айлшалан СССР-эй Вер-

ховно Советэй Президиумэй Түрү-үлгэшэ Н. В. Подгорный мүнөөдөр Багдадһаа Эхэ ороноо бусахаар мор-доб.

Хани барисанай эстафетэ дүүрбэ

МОСКВА, июлин 4. (ТАСС). Му-нөөдөр хани барисанай эстафетэе хабаадшад—аха дүү социалист зо-лоон ороной үдэшин газетэнүү-дэй журналистигуд Москва эрбэ.

Москвагай, Бухарестын, София, Бу-дapestын, Ирагын, Берлинын, Вар-шавын үдэшин газетэнүүд энэ эс-тафетые үлгэрөө.

«Удэшин Москва» гэжэ газетын байшантай дэргэдэ митинг болобо.

«КОСМОС-168» НИИДЭХЭЭР

ТАСС-ай мэдээсэл

«Космос-168» гэжэ ээлжээгэ ха-мал одон Советскэ Союзта 1967 оной июлин 4-дэ табигдаба.

РЕПОРТАЖ БАЛТАНУУДАЙ ХАНХИНААН ДОРО...

Эдэ үдэрнүүдтэ бага сага оро-һон хура борогой һүүлээр Балда үбгэжөөл даажэ абанан сабшалан-гаа эрбэжэ, ногооны хаража үзэд, бусажа ябана. Тэрэнэй жо-лоодожо уяган тэргэтэй мори-нинь харгын ага руу залкуутай-гаар галгина. Үбгэжөөл ташуур далайжа, морёо орой шамдуула-гүй, харин олон түмэн бодолдо аб-танхай, урагшаа тала руу шэртэ-нэ.

«Юрдео хабартаа сабшалангаа хоёр-гурба дахин уһалһани бо-лоо даа. Энэ борогой һүүлээр саб-шалан дээрхи ногоон яһала һэр-гэ. Улан гэшэмнай хүстэйл байна даа. Ушөө нэгэ аха хура бо-роон адхарбал, болохотой һэн. Тингээшье үбгэ хурялгад ахил-шахэ...» гэжэ байгаад үбгэн лу-говод ой ухаандаа бодомжолоно.

«Нээрэньшье, үбгэ хурялга ойр-тоо. Теэд үбгэ хурялгада бэлд-хэл хэр ябуулагдажа байна ааб», — гэжэ үбгэжөөл бодод, мори-нойнгоо ама татажа, колхознойнгоо гараж тээшэ залаба.

«Гаражай гагаа эндэ тэндэ тү-мэр түдэгэ «хан-хон» сохихонь дуулдана. Тракторна, морин ко-силкануудай, тармурунуудай ха-жуугаар 5—6 хүн гартаа түл-жүүрүүдые, эдбэ язын зап-частьнуудые баринхай эрьелдэнэ.

— Аа, Бада үбгэжөөл хүржэ эрээл. Сайн байнэ—ээ! Ямар хү-шээр морёо хүлэжэ, нимэ морилбот? — гээд, забарилга-шад ажаллаа зөгсожо, үбгэжөөл-тэй мэнэлһэлдэнэ. Үбгэжөөл тар-гэлээ буужа, механизаторнуудай хажуудаа ошожо, тракторна косил-кын шэргүүбшэ дээрэ луугаад,

гааһаа носоһонойнгоо һүүлээр, забарилгашадтай сабшалан, ху-ра бороон, үбгэ хурялгада бэлд-хэл тухай хөөрөөлэнэ, тэдэнэй ажаллаһан ноһироно.

— Тракторна косилканууднай бултадаа үбгэ хурялгада ябахар бэлэн болоо гэһэн гү? — гээд Бал-да үбгэжөөл нэгэ жэгдээр жэрлэ-дэһэн косилканууд тээшэ заана.

— Бэлэн болоһын гэжэдэ бо-лоно. Колхоз соохи 19 косил-кын 16-нинь забарилгадаа. Ушөөш гурбан косилкаа эдэ үдэрнүүдтэ забарилгаа дүүргэ-хэмнэй. — гэжэ забарилгаша Дугар Ваневс харуосана.

— Хэхэ хүдэлмэри ушөө бии даа. Ажахы доторхи 14 тракторна тармурунуудайн дуронинь забарилгадаагүй байна. Нэгэ хэ-нды морин косилканууд, мун тар-

мурунууд эдэ үдэрнүүдтэ забарил-гадаһан. Үбгэ хүрчлэхэ хоёр машина хурялгада бэлэн болго-лодүй. Энэ бүхы хүдэлмэрээ эдэ үдэрнүүдтэ хэжэ дүүргэхэмнэй,— гэжэ Балдан Тугутов дуугарба.

Эдэнэй хөөрөөлөөр бай-тар колхозой хүнгин машина га-рражай гагаа тоһоо бурьюулаар хүржэ эрбэ. Тэрэн соһон кол-хозой партикомой секретарь нүхэр Кокорин гаража, булгантай мэнэ-шэлдээд, хөөрөөлөөндэ ороһон, луговод Бада Доржиевай хажуу-да ошожо һууба.

— Запчастиуд дуталдангүй адаб? Техника забарилгадаа һажэ турмоор, мууджа элэш-һэн, гантаһан лэ частьнуудени орхижо, шанээр табигты. Заба-рилгые шанартайгаар хэхэ шу-ха-

ла,— гэжэ парткомой секретарь хэлэнэ.

— Неондо косилкануудай ша-тун эхэ бэлэн хухардад байһан. Байза, эзнэинь мүнөө жал нэгэ аргаар зайсуулаа һаа, эхэл һайн һэн,— гэжэ забарилгаша Баль-жан Пурбуев хөөрөөлдөндэ орол-соно.

— Юн тинмэ нэгэ арга гэжэ даа. Косилкын рампын зааханаар-шье гэжэ хэлэнэ. Шатун бэл-хэлээр хухардад баш гү? Нимэл дээрэлэнь косилкануудай бүхы хубинуудынь наринаар шалгалха хэрэгтэй,— гэжэ парт-оор өөрингөө һанамжа хэлэнэ.

— Техника забарилга дүүр-хэн. Теэд гар ажалтай зэр зэмсэ-гүүд бэлэн юм гү? — гэжэ Балда үбгэжөөл парторг тээшэ харана.

— Энэл асуудалаар яважа яба-нам. Үгөөдөр колхозой правле-ниниин заселани дээрэ энэ асуудал харжа үзэхэмнэй. Суглаанда забарилгашид, луговодууд, неондо үбгэ хурялгын эвенео даанан хүнүүд уриглаха. Гар ажалтай зэр зэмсэгүүд бэлэн болонхой. Лугово-дууд Гомбожап Сүлтүмов Рилчин Цыбикон хоёр эдэ үдэр 50—60 гар тармуур, асануудые да-ржа,— гэжэ парторг харуосана.

Удэшынгүй тэдэнэр хоөрөөгөн дүүрбэбэ. Забарилгашад алха, түлхүүрнүүдэ гартаа абажа, ко-силка, тармурунуудайнгаа дун-дуур тарана. Бада үбгэжөөл парторг хоёр забарилгадаһан косилкануудай, тармурунуудай хажуугаар ябажа, мөөрнүүдмөн хажуу талаһаань түлхөө үзэнэ, шатуныннь хүдэлгэжэ, хайша-нуудынь харана.

— Забарилгашаднай бараг худалөө байна даа. Байза, хо-мууд, аргажа гэжэ мэтын харг-сануудээр баян гэшэ гүбди? — гэжэ Бада Доржиев асууна.

— Энэ асуудал ингэһээр шиид-хэгдэхэнэ, — гэжэ парторг ха-руосана.

...Балтанууд ханхиндалана. Га-ражай гагаа шуугатай. Заба-рилгашид косилкануудай, тар-мурунуудай хажуугаар тойроло-но.

Г. РИНЧИНО, манай корп.

Улаан-Удын аймаг, «Коммунизм» колхоз

ЗАЛУУШУУЛЫЕ УДАРИДАГША

АЛГА. Нимэ нэрэтэй газарин тарьяалан хойто боорһоо урда хадын нэжлүүр ара хүрэтэр үргөнөөр нэмжээ. Тэндэ хабаарай тарилгын үедэ тракторнуудай хүсэтэ хүнхинон таһалдангүй сууряатай бэн. Нэгэтэ сэлмэг үдэр тэндэ оноһонгой. Михаил Манчуркин, Николай Базаров, Владимир Зотов, Александр Убушев гэжэ залуу дунда, хуучирга, габышагй гатар хуучүүгүмэр хүлэгүүдэйгээ тэнхэ мэдүүлэн, тарьяаланга хахалжа байбад. Номон сэхэ залуунууд холмэ зориншонг жарылдан гаража, тракторнуудай хойноһоо хуа тоһон һүүл мушхаран таталдана.

—Энэ жэлэйгээ тарилга һайнаар үнгэргэхье оролдһон зомди,—гэжэ тэднээр хэлээ нэн.—Энэньш ойлгосотой бээ, ойн баарай жэл ха юм. Мурысэжэ барандаа хүдэлдэби. Комсомолойн секретарь Федя Иринеен ажалларнай холмэ һонирхолот, маалдтаа эрдэг. Мурысөөнэйм дүн ходо гаргалдаг юм.

Тэндэ Николай Базаров шанинсо тарилан. Бухы хүдэлмэринь һайн сэргэлтэй. Тариние һажажа, тэрнһээ жэнээ абажа, бөшһыне хуучүү хүдэлэн юм.

—Колчинэй энэ жэл 700 гектар хэмжээтэй эвэлэн хахалдага хөбө гэжэ үгээ үгөө, би дундур тус тусгаа 600 гектар хахалдаби,—гэһон бэлэй залуу механикаторнууд.

Тэднэй зугаалдаа, совхозой комсомолой комитетэй секретарь Федор Иринеенэй ажал хүдэлмэридо абхастайгаар хандаха, ажабайдалай алишье талы хараандаа абхастаа, залуушуулые ёһотойгоор удариалан ябадаг байһанинь эдирээ һэн.—

Федор Иринеен 26-тай. Дунда эргийн бөгтэй, хурса харасатай хуучүүн. Бөгөнхонөөр эжиж болгон тайнахай үһэнинь, өөрһын эршатай абаса тэрөөнэй сугаринагүй хатуу, сөбөр сөбөн бодолтойнь харахалаар гэршэлэн мотэ. Хилин саратта алба хэвд, 1965 ондо бусажа ерһэн. Совхозой шадмар бэрхэ шофернуудай нэгэн.

— Хүдэлмэри бүхэндэ хандалга һайнтай, налгай һайхан сүлдхэлтэй, залуушуудай дунда хүндэтэй хуучүү.— гэжэ тэрэн тухай ВЛКСМ-эй райкомой нэгэлхи секретарь Лазарь Данзанов хэлэнэ. — Тимэ ээрэһэнэ Федоние һедондо июнь һарала совхозой комсомолой комитетэй секретарьар һунгаа һэмди. Тэрэ үлгэһа һайнаар дүүргэнэ, Урлань Туранай совхозой комсомолшуудай өндөгүһан байһан хүдэлмэриние һэргэжэ, аймаг дотороо

айшалхы шадбаритай болгоо гэһэнэ. Би энэ талаар олон табые тоолоод яаха һэмбиб, ажал хүдэлмэригэйн танилсаад үзэгтэ...

Туранай совхоздо хамта дээрэ комсомолой 119 гашүүд бии. Тэднэй дилэнхи олонинь мал, тарьяан ажал дээрэ хүдэлнэд. Жэһэнь, залуу һаалишад Дулма Дашева, Роза Ильина, Дарима Убушева ажалдаа эрхэмээр ханджа, һу һаалгала дэһэлүүллхье оролдһон. Хуушанай түрүү һаалишаднаа жэһээ абан шадбарни дүршлөө улам дэһэлүүлдэ.

—Ферменүүд дээгүүрнай комсомол залуушууд олон. Тэднэй хүдэлмэриние һайжаруулаха талаар комитетнай яһала хэмжээнүүдые бэелүүнэ гэһэнэ. Комсомолшуудай бүлэгүүд амхидхалдхэй. Жэһэнь, Шымсын ферма дээрэ комсомолой хүмүүжүүлэн, партида дэбжүүлэн Анна Ангархаева олон жэлдэ түрүү зэргээ абажа, һедондо Хүдэлмэри Тэмдэг орлодо хүртөө. Мун тэндэ Алексей Эверев тэжээл буйлуулдаг. Алексей тэрэ отделеиниин комсорг, комитетэй гашүүн, үйлдэһонинь секторые дээдэ.

Мун Могой-Горхой ферма дээрэ 5 комсомолшууд хүдэлдэг. Тэднээр нэгэ бүлэг болһон. Ажаллаара, олоной хэрэгтэ элбхитэй ябадагаараа жэнээ харуулан, залуушуудай комсомолдо орохо дүр эрмэлзэл татадаг байна,— гэжэ Федор хөөрэнэ.

Зүгөөр тэрэ олон шалга үгэдэ дуратгүй, гэбһыне ехэ зугаагүй хүн гэхээр бэшэ.

— Ошор Малановые манай совхозойн эрхим танидаг. Ажалла бэрхэ механикатор. Тракторта һуула, газараа элдүүлээр, ургаца харууһалаад, намарай эрхэлэ комбайн жолоодо, алтан ороһоо хураадаг. Мунөө худөө ажалын техникумда дэлчээр һуралсана. Ошорые димээр комсомол хүмүүжүүлээ бшуу.

Совхозой комсомолой комитет 7 гашүүдһээ бүридэдэг. Тэднээр оор өөрһин дамжа абуудла уялгаһуудтай. Кужарай отделеиниин комсорг дарма Базаров спортын сектор, совхозой хүүгэдэй саадай хүмүүжүүлэгшэ Нина Шадрова гашүүдэй һара бүрини түлбэри сугаууддаг, комитетэй секретариниин орлошхо Светлана Шадрова «Комсомолой прожектор» аажа абуулан.

Мунөө ВЛКСМ-эй комитет үбһө куралгын хүдэлмэридо бэлдэжэ байна. Кужарай отделеиниинд нэгэ Хойто голой отделеиниинд комсо-

мол залуушуудай хоёр звено амхидхэдэ. Звено бүхэндэ 20 гаран эдиршүүд хүдэлхэ юм. Совхозой дирекции, паркомтой хамта комсомолой комитет үбһэ хуралгын бүхы хүдэлмэриние 35 хонг соо дүүргэхээр хараалһан түсөб табинхай. Мун һурагнад, совхозой залуушууд витаминтай модоной наһша намаа малдаа бэлдэхэдэ эхилээ.

Һаадаа Хойто-Голой отделеиниин ВЛКСМ-эй райкомой бюорогй гашүүдтэй сугтаа комсомолой билдүүдые шөлөөн хэлгэхөө ошожо ерһон Федор Иринеен тэндэ наһша намаа һайнаар бэлдэхэдэ байһан, үбһэндэ гараха эвөнонуудай амхидхэдһэн тухай баятайгаар хөөрэнэ.

— Дутуу дундануудай үшөө олон байна. Һу абаха хахад жэлэй түсөбһе июнийн 22-те дүүргэбһыне, манай совхоз аймалгай бөшэ ажаһинуудһаа хожомонги. Энэ хэрөгые һайжаруулаха хэрэгтэ комсомол залуушууд өөрһонгө хубитие оруулаха зэргэтэй. Тиммһээ ферма, гүүртэнүүд дээгүүр ойгууламжын, амхидхэлэй хүдэлмэри абуудла эхилэнхэйди. Эмнэний үрэ дун үгээ байха,—гэжэ Федор Иринеен саашандаа хөөрлөөгөө үргэлжэлүүдэнэ. — Эвэнһээ гадна үшөөһие элдэб дутагалһууд бии. Эвэнһе саг торонь усадхажа яламаар мунэм бэшэ. Спортан, уран һайханай самодетельностиин коллективнэй хүдэлмэри һуларһанхай. Энэ талаар мун ахи табинхайди. Залуушуудһыне ургашатай, омогтой элбхие оролдһон.

Өөдөгү байһан юмһе үлээрөөр һайжаруулгын аргагүй ха юм даа. Туранай совхозой хүдэлмэрилэгшэд, партиань организаци энэ талаар нилдэлгүй хүдэлмэри абуудла эхилэнхэй. Жэһэнь, яаха гуриндэ тушааха хахад жэлэй түсөб июнийн өсөөс мэдээгээр 147 процент дүүргэжэ, һу абаха, гуриндэ тушааха, тэрнэй өөрһинь үнэ сн хамдаруулаха талаар баһал хүдэлмэри абуудлаана. Энэ хэрэгтэ комсомолой комитетэй хубита бии, комсомолшууд болон залуу устэн саашалаашые оролдохо байха.

— Федор Иринееные комсомолой секретарь болгон зүб лэ һунгаа даа. Мунөө оройдоо жэл тухай хүдэлбһыне, хөһон күмөнһе ехэ. Залуу, ошо сасарма оролдоһотой хуучүү,—гэжэ тэрнэниин совхозойнхид магтан хэлэнэ. Тиммһэн хойһонь Федор тэрэ атигэл һайдабариниень харуулангүй яаха һэм.

Б. МАШКИНОВ,
манай корр.
Түнхэн.

ЭНЭННЭЭ түрүүн «Пограничный» совхозой Хяатгы-Адагай һаалини гүүртэ дээрхи байдал тон ядуу байһан юм. Энэ гүүртын коллектив үргэлжэ һу пааха, һу гүрэндэ худалдаха түсэбүүдэ орой дүүргэһотгүй бэлэй. Тинхэ үедэ ферма дээрэ олоһон һаалишад дутагдадаг, малай тэжээл холо хүрэлэггүй, һаалишад ажал муугаар амхидхэдһэн, ажалай журам бираггүй байһан. Эдэ бүхы дутагалһууд һу һаалини ехэл хохидол ушарууһаа.

Жэлэй эхинһээ наһша совхозой дирекции болон парком энэ гүүртэ дээрхи байдалы анхаржа, тэрнэни һайжаруулгын тула тон ехэ хүдэлмэри абуудла эхилһэн. Пэн түрүүн гүүртэ дээрэ һаалишад дутагдаха болһон. Тинһээрһые нипэ тэжээл тайаагарлагүй зөөгдэжэ эхилээ. Мал ажал һайнаар мэдэхэ дуршл шадбаритай болоһон Рахим Ганеен гүүртые дааһаар томилогдоо бэлэй. Энэ хун һаалишадтайгаа үгээе ойлгосожо, бөгөнхон сагай турша соо гүүртэ дээрхи байдалаа үндһөөрһи хубилгажа шалаа.

Энэ жэлэй түрүүшын квартал дунгүүдэй ёһоор эндиһи һаалишад ажахи дотороо түрүүлжэ, совхозойнгоо дамжуулгын Улаан тугта хүртэхэдэ эгзэн түрүүшынхөө барлахын ехээр баярлажа, урма зоригтоо бадаруулаа бэлэй. һаалишад эршэтэ ажаллаһаа эхи өндөһөө абажа, саашандаа бүри һайнаар ажаллаһан байна. Гүүртын коллектив май һарын тэн хахад багаар гүрэндэ һу худалдаха түсөбөө дүүргэжэ, тон ехэ амжалта туула һэн. Харин тэбээр хахад һарын үнгөрөөл байхада, эндиһи һаалишад совхоз доторхи һаалини гүүртөнүүдые яар холо ахыа.

Мунөө энэ гүүртын һаалишад хахад жэлэйгүд түсөбөө гадруур үшөө 800 центнер һу гүрэндэ тушаахаар шиндэнхэй. һаалишад хэлһэн энэ үгөнүүд хилдэ оноһонгүй, харин тэднэй хөжэ байһан ажалайн дунгүүд дээрэ тобойсо харагдаад лэ байнахай. Тэднээр үдэр бүри һу тушаалгын пункт дээрэ хоёр гонһо һайн шанартай һу эльгэһэн. Һу һаали эндэ үдэр бүри дэһэл-

ТҮРҮҮЛЖЭ ГАРАҢАН ГҮҮРТЭ

на. Жэһэнь, июнь һарын ехээр гүүртэ дээрэ бүхыдөө 1400—1500 литр һунэй үдэртөө тушаагдадаг байһан, харин мунөө 2100 литр һун тушаагана. Нёдондо энэ үедэ гүүртын һаалишад үдэртөө орой 1000 литр һу һаалаг байһан. Хараад үзэхэдэ, һаали нёдондойхид орхоло хоёр дахин дөшөлһөн байна гэһэнэ.

Эндэ түсөбүүдэе холо үлүүлһэн һаалишад олон. Жэһэнь, һаалишан Мария Гатаулина һу һаали хоёр дахин дэһэлүүдһэн байна. Тэрэ һу һаали хайшан гэжэ дэһэлүүдһэн тухайгаа ингэжэ хөөрөнэ:

— Гансал малаа оролдожо хараууһалһан, шадал соогоо тэжээл буйлуулжа тэднээ хооллуулһан дээрһээ һаалиа нэмэжэ шаддаби.

Энэ үдэрнүүдэ гүүртын һаалишад соһоо Лидия Камчатова бултанһаа ехээр һу һаана. Тэрэ үдэр бүри 170 гаран литр һу тушаажа занһаа. Фермын түрүү һаалишан Сазид Рамагулина жэлэй эхинһээ наһша бултанһаа ехэ һу һаанан байна. Тэрэ жэлэй

эхинһээ наһша үнөөн бүриһөө 1000 гаран литр һу һаагаа. Сазид Рамагулина 20 гаран жэлэй туршада энэ ферма дээрэ ажаллаһан намтартай. Тэрэ эрхим һайн ажаллаара сууда гаража, айл аймагаһаа, хун зоний магтаал хүндэе хүртэнхэй. Тэрнэй хани Мария Гатаулина 16-даа жэлэ һаалишанаар ажаллана. Энэ эхөөрһе ажахи дотор таниха, мэдэхгүй хүнүүд өсөөн. Тэрэ эрхим һайнаар ажаллааг хүн лэ хадаа бултанда мэдэжэ болонхой гэһэнэ ааб даа. һаалишан Барима Кусуйанова 10 жэлэй туршада энэ ферма дээрэ үлгэжэ хөөрөнэ:

Эндлхи һаалишад мал адуулагша Александр Исакович Баландын тухай һайн һайнааар дурсадаг юм. Нүхэр Баландын Агуухэ Октябрин ойн баярые тэмдэглэхэдэ мал харууһалагшаар хорин жэлэй туршада ажаллаһан ойгоо найрлалсахаа байнахай.

Александр Исакович мунөө үнөөдэе тухарен сүүдэ соһы манаяа. Үшөө ногоной һаа бултайгаад байхада, май һара соо

малһан үнөөдэе зунай бот риде туужа асарһан юм. Гүүртын һаалишад үнөөдэ һаалини эхилхэдэ хото, хорь хаагабди гэжэ зоболдоггүй. нэр үнөөдэ бэлһээри лэ һанаа.

Гүүртэ дээрэ һаалишанаа рууһин жэлэе ажаллажа һан хүнүүд бии. Тэднэй Анна Карпутина, Екатерина Вогоричина гэгшэдые нэрлэ Эндиһи коллектив залуушуу али бүхы аргаара туһа байдаг занһалтай. Имал д һэнье залуу һаалишад ботон болээр соо дуршал шадбаг болжо байнахай.

Хяатгы-Адагай гүүртын лектив гэгдэлһээ гаража, / ехэ Октябрин 50 жэлэй ой лэгэй ехэ бэлдэжэ угтахань. жалтатый абаартайн, һаали

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гар совхозой парторг Д.Н. О. Е жапов, фермые дааһа Р. Б неев, һаалишад А. Карпутин Ломбонова гэгшэд хөөрэл байна.

С. КЛИМОВ
Авторай фото.

Хяатга.

ЗОН ХОДОДО ОЛОН БАЙДАГ

Загарайн аймагай Анагад һууринай худогэй клуб элэ үдэрнүүдэ Октябрин революциин 50 жэлэй ойе уугуулан, Эрхирэгэй совхозой гурбадахы отделеиниин хүдэлмэришадэй дунда соёл сурталы хүдэлмэри эдэбхитэй абуудла байнахай. Энэ элдэб тэмдэг лекциинүүд уншагана, уран һайханай бүлгэмһид наада харуула, дайшалхы ба ажалтай алдар солотонтой уулзалганууд болһон.

— Манай клубта зон ходоодо олон байдаг,—гэжэ тус худогэй клубые дааһа Т. Самбуева билдэдэ хэлээ. — Энэ хадаа билдэниие ехэ урмашууддаг. Ажалһа, малһа хун зонийнгоо дунда түрүү үзэл суртал гарааха, коммунис үзэлтэйгөөр тэрнэниин хүмүүжүүлэхэ талаар совхозойнгоо партиань организациин ажал хүдэлмэридо бодотгоор туһалхы оролдодог байнаби.

Энэ ажалай ямараар хөгжлэ

байһыне Анагада тус клубта ороһоо эрхэдэе тухайлһаар юм. Совхозой түрүү хүнүүдэй дүрэ зургаууд, тэднэй ажалай дүй дуршал эндэ элээр харууланхай. Элдэб урла лозунгууд ажаллашад тон лэ мунөө үедэ хөжэ ёһотой хэрэгүүдые һануулдаг байна. Гадна «Совет засагай 50 жэл» гайһон уран гоё, удхаара, формороо һонирхолтой фотомонтаж гаргалдаа, эвэн соо мун ниотгаһын түүхэ харуулагданхай.

Һаяхан эндиһи ниотгай комсомол залуушууд клубтаа ехэ олоһоо сугларжа, урданай коммунистуудтай уулзалга үнгэрһөө. Анагадахи эгзэн түрүүшын колхоз эхилдэгшэһэй цэргэн, тинхэдэ амуулагшэ ябаһан нүхэр Н. Р. Раднаев, Забайкалдахи партизан дайнда хабаадаһан Н.Б. Цыжинов. Эсэгэ орһоно хамгаалгын Агуухэ дайнда ябаһан Т. Чимитов гэгшэд залуу

хүдэдгөө тэрэ сагай байдал тухай хөөрбэ. Эрхирэгэй совхозой мунөө үеин залуушууд ямар ехэ тэмцэл соогуур ниотгаһан хэтын ажалай иһыне; граждэн дайнай үедэ Анагада болһон үйлэ хэрэгүүдые ба Эсэгэ орһоно хамгаалгын Агуухэ дайнда тэмцэһэн абанар, аханарайнгаа түүхые нүхэд Раднаев, Цыжинов, Чимитов гэгшэдэй үгәһөө бүри дүтэ ойгожо абаһан байна.

Анагадай худогэй клуб соёл сурталы хүдэлмэриние түрэл ниотгаһаа урданай ба мунөөнэй түүхэтэй нягта холбоотойгоор үнгэрһэдэг. Жэһэнь, эндиһи һургуулини багша Т. Раднаев «Ямар хүниие хайшааш тэгшэ хун гэнэби?» гайһон хөөрлөөдө үнгэрһөө. Тинхэдэ нүхэр Раднаев Эрхирэгэй совхозой түрүү хүнүүдэй жэһээ дээрэ хоорогоо тааруулжа, шагнаһалые ехэтэ һонирхуудла.

Уран зөхөлшө Д. Батожбайн

«Тооригдһэн хуби заяа» гэжэ романаар уншагшадлай конференциин Анагада үнгэргэгдэхэдэ, клуб соо хун зон дүүрэн байгаа. Уран зөхөлшө тус номоо яажа бөшһөнөө ажалшадта хөөрөжэ үгэбэ. Энэ үгэ хэлһэн хүүүд илангаһа мунөө үеин хүнүүд тухай, коммунизмын бата бөхө буваза байгуулжа ябаһан совет үеин буряад хуучүүд, басагад тухай уран хурса зөхөлшүүдэй үсөөн байһыне тэмдэглэбэ. Тэднээр, ажалшад, хоорондох хани барисагаа бүри дүтэ холбоотой байлгала гэжэ уран зөхөлшөдө залха.

Анагадай худогэй клубай хөжэ байһан эдэ бүгдэ ажал абуудланууд Эрхирэгэй совхозой малшад, тарьянадай ажабайдалые һонирхолтой, урма баяраар дүүрэн болһон. Энэ соёлтой худогэй хамгаалгын нүхэр Т. Самбуевагай эхэлэн үүргэ бии.

И. ПОПОВ.

УГТАМЖИ БЭЛЭ

Республикымнай торнууд үндэгэ б талаар ойн урда т циалис уялгаһа а тайгаар дүүргэжэ бэрэни бэлдэхэ халэй түсэб 120,9 дүүргэгдһэн байна жэ түсэбһөө гадуур миллион үлүүтэй бэлдэхэгдэе. Хамта 20 миллион 558 мян нэг бэлдэхэгдэе, х наймаанай, эмнэлгы хүүгэдэй эмхи зурга эльгээр гэдэб.

Яруунын, Зедын, жанай, Бэшүүрэй, З. Мухар-Шэбэрэй, З. най болон бусад айм аймпотребсоюзуд бэлдэхэлгээр түсэбө үлүүлэн дүүргэһэн юм.

Мунөө колхоз, совб болон энгүлэй айлнууд дэгэ суглуулжа хүдэл шэмтэйгээр абуул. Республикымнай б торнууд үндэгэ б жэлэйнгээ түсэб Октябрин 50 жэл һайндэр—Нолбрийн тэр дүүргэхэ гэжэ

К. ДИ

ЗҮГЫ ҮСХЭБЭРИГЭ—ОЛОНТӨЙ НАЛБАРИ АЖАЛЫЕНЬ ЗҮБӨӨР ЭМХИДХЭХЭ

Манай орон дотор зүгы үсхэбэригэдэ горитой амхаралдаг. Орһонийн бүхы колхоз, совхозуудта энэ һалбарина хөдөлмөгүд манган тухаритай өлөө хөхөд абтадаг гэһэнэ. Тимжэһе һанын, зарим колхоз, совхозуудта энэ һалбарин тогдодоггүй: «олзлогүй һалбарин» гэгдэлд лэ, зүгы үсхэбэригэдэ амхаралданагүй бшуу. Зүгы барина ажахиныуд үбэлэй сагта тааруу һани баһарада үбэлүүлхэ, зундаа харууһынь зүбөөр амхидхэхэ болһон. Тарашгүйгоор энэ һалбариние олзотой болгохо гэһэнхэй бэрхэтэй.

1965 ондо манай республикада гуш гаран ажахиныуд зүгы барилганаа аргагүй ехэ гаргалтай. Жэһээлхэдэ, Хурмаһанай «Хөхөдө абтаһан нэгэ центнер мейдой өөрһын үнэ сөн 434 түлэриг 50 мунга, Хяатгын совхозто—335 түлэриг, «Эрдэм» совхозто—694 түлэриг болһон. Хл-

рин Загарайн аймагай Онохойн совхоздо центнер мей аһар мянга гаран түлэригтэ болһон.

Зүгы үсхэбэригэдэ хаанһаа нимэ гаржа хөдөһөн гэхэдэ, зүгынуудтэ үбэлдөө ехэ тэжээл гаргалдана. Ажалшадһын түлөөһөн ехэ байна. Тэрэ саанаа зүгынууд муу газарта барилдажа, мейд баһаар суглуулагдана. Энэ ушарһаа саашандаа зүгыни гарнууд олоор барилдаха, ажалһын түлөөһыне абтаһан мейдһын хаража түлэхэ хэрэгтэй. Үсөөн гэрнүүдэй бариха байгаад, тэрнэни харууһалгада ажалтай түлөөһа ехээр үгэжэ байбад, хаанһаа өлөө дөхөл горитой орохоо хэа.

Заримдаа үбэлэй, хабарай сагта зүгынууды тэжээлхэдэ, мейд байдаг хүндын үгтөгэй салинһаа ехэ мунгэн гаргашаалагдаха ха юм. Тингэбһыне, энэманай зүгыгэ хүртэдгэ тэжээлые хөдөхө гайһон удхатай бөшэ ааб даа. Зүгыни нэгэ бүлэе душга

зэргээр 25—28 килограмм мейд хэрэгтэй. Тэрэһнээ дээгүүр болоходо баһал гараатай. Хөрбөө ажахиныуд зүгынууды зундаа һайнаар харууһалаад, мейд ехээр абаа һаа, тэрнэй өөрһын үнэ саныге хамдаруулжа шадаа һаа, үбэлдөө зүгы байлгахалыне таргала баһатай байха ха юм. Тингэһээл зүгы үсхэбэригхэ хүдэлмэриние зүбөөр амхидхэхэ хэрэгтэй. Үбэлдөө зүгыгэ гаргашаалагдаг мейдэ хорооһын тулала саахар мейтой холдгөдөг юм. Эвэн хоёр дахин гаргашынь хямда болһон. Хөрбөө үбэлдөө зүгынуудтэ гаргашаалагдаха мейдой хахад хубиһыне сааһараар һалгэгдэ һаа, бүхы тэжээлһын үнэе 25 процентээр хямдаруулжа болһон.

Үшөө нэгэ нимэ татыһын харгалдан. Энэ һалбариние олзотойгоор эрхилхэ, мейдой өөрһын үнэ саныге хамдаруулжа гайһон ажахиныуд зүгыни гэрнүүд олзотой

байха ёһотой. Мунөө үедэ манай республикын ажахиныудта дунда зэргээр 153 зүгын гэр, зарим ажахиныудта 40-һөө—800 хүрэтэр хүртэдэг. Теэд саашандаа муу хөгжэдэ болһондог? Бусад ниотгүүдта зүгыни гэрнүүд үсөө үсөөноор байлгаладаг. Жэһээлхэдэ, Хяатгын аймагай «Дружба» артельдэ отделеини бүхэндэ зүгы барилдадаг байна. Энэонэй түлөө харууһалганды олон хун табигданһан. Нигэжэ байлгалада гаржа ехэтэй, нитын жасада өлөө оруудатгүй бии. Урзада энэ колхозой правлени зүгынуудые тусгаар бригада болгохо гайһон шиндэбэри гаргажа, өлзөгтэйгоор эрхилдэгдэдэ болһон. Тэднэй жэһээгээр Химын совхоздо нимэ хүдэлмэри хөгжээ.

Зүгы барилдаг томохдоһон бригаданууды мэрэгжэлтэй хүнүүд ударидаха умартай. Бригада бүхэндэ 40—70 бөшэ, харин адаһын 100—120 гэр байлга-

дабал зохихо байна. Зүгыһээлэй ажалһыне зүбөөр амхидхэхын тулада тэднэни урмашуулха, түлөөһыне абтаһан продукциин хаража үгэхэ гурим зохиёхо шулаа.

Зарим сэгсгэлэдг ургамалнуудта дүтэ зүгынуудые байлгала, бала суглуулха хэрэг манай республика дотор үшөө баһаар хэрэг рэгдэгдэнэ. Энэондэ шалтагаан бии. Зүгыһэд гэрхэнүүдыне холо абаашахаһа айдга, урхайнуудынь һандаршана да гү гэжэ бододог. Мун ажахиныудай хүдэлмэриг һал зүгы үсхэбэригхэ хэрэгтэзэггүй тула энэондэ һаналаа табинаггүй. Зүгынуудэй гарые ондоо тэгээрү абаашажа байлгала арга гэһэнхэй түрүү ажахиныудтай жэһээ юм. Энэ гуримы зүгыһын бүхэч, хүтэбэригэлгид болон мэрэгжэлтэй ойгохо хэрэгтэй.

Мунөө үедэ манай республикын зүгы барилдаг ажахиныудта нэгэ хун үбэлдөө зүгыни олоһон

бүлэнүүдые барилда болжо байна. Сэлэнгын аймагай Химнын совхоздо 760 гэр бии, тэрэниие зундаа 6—7 хун даажа байна. Тэднээдэ туһалагшад гэжэ тусгаар хүнүүд томилогдон. Харин үбэлдөө бүхы уурхайнуудынь нэгэ газарта суглуулагдажа, ганца хүнэй харалгада табидадаг. Бүшүүрэй XXI партсездыин нэрмэгжэтэ колхоздо 230 зүгын бузда бии, энэ үбэлдөө баһал чыга хун ажалладаг.

Тингэһые һаа, республикымнай олонхи ажахиныудта ажалладаг бригадануудта түсэб даалгари үгтэнгүй. Хэды мейд суглуулжа байһанинь хараала абтанатгүй. Энэонэй хажуугаар зүгыһээлэй ажалай түлөөһыне гуримшуулха шулаа. Нёдондо март һарада республикын Министруудай Совет колхоз, совхозуудта зүгы үсхэбэригхэ гурим хэмжээ харалһан. Тэрэни соо зүгыһээлэй ажалай түлөөһыне

ямараар гуримшуулха тушаа дөрхөйгоор хэлэгдээ.

Энэонэй ёһоор нэгэ зүгы зуун буза хараха ёһотой. мартын 1-һөө ноябрийн 1 ботор туһалагша хүнтэйгөө алаад, дүрбэдхи разрядтай г маар үдэртэ 2 түлэриг 42 г гэй салин хараха байна. Ноябрь 1-һөө мартын 1 бодотор хү хэдөө түлөөһөн 2 түлэриг мунгэнла орохо

РСФСР-эй
УРАН ЗОХЁОЛШОДОЙ
ХОЛБООНОЙ
НҮҮДЭЛ
СЕКРЕТАРИАДАЙ
ЗУБЛӨӨНДЭ
ЗОРЮУЛАГДАНА

Совет искусство хадаа совет арадай түүхэтэ
замы, тэрэнэй коммунизм байгуулхын түлөө
хэдэг баатар ажал хэрэгий, тэмсэлые харуулна.
Мүнөө шэнэ түхэлэй уран зохёолшод бии болон-
хой. Энэ уран зохёолшо хадаа шэнэ дэлхэй бай-
гуулгада хабаадалсаха хэрэгий өөрынгөө граж-
данска уялга гэжэ тоолодог.

(КПСС-эй ЦК-гай Тезисүүдһээ).

Уран зохёолшын дэбтэрһээ

Цэдэн ГАЛСАHOB

МОСКВА, КРЕМЛЬ, УЛААН ТАЛМАЙ

ХАНИ НҮХЭДЭЙ ДУУН

Тимофей БЕМБЕЕВ

ХАНИ БАРИСААН ТУХАЙ

Хани барисаан тухай
Хүдөө хүнөө хуратгы.
Таладал үргэн лэ нүхэ.
Тангарид тэрэ хурхал.
Далайл—хани барисаан
Далайдал тэрэ гүнзэгы.
Буладнаа тэрэ хатуул,
Галнаа нүхээсэл халуул
Хээрэ шуурган үлээнэ,
Хүнгэн агаар дунггар,
Хоньлон хүүшлэн дэгэлээ,
Ханидаа үмэдхөөжэ
дулаасуулха.

Тимфей БЕМБЕЕВ

Иван ГОГОЛЕВ

ЭГЭЭ ХАЙХАН...

Эгээ хайхамни юун бэ?
Эрхэ ябанын үемин.
Эгээ амгатайни юун бэ?
Уураг, үрмэнэй дэжэл.
Холын холонин хаана бэ?
Холтонон зөөлөн үлгүмил.
Үндэр хизаарин хаана бэ?
Үргэн, набшалыг нархан лэ
Эгээл үргэмни гэзэ наа.
Эмшэн тунгалаг нугал.
Эгээл тогони гэзэ наа.
Олонхо-үлгэр туужал.
Эгээл энхэрэгэмни гэжэдэ —
Эжымни холтой уралнууд.
Эгээл гомдолтой юумэмни —

«Эй, хурьгэ ороо гүш?» —
гэжээл.
Эгээл хүнүү ябадални —
Эжэл нүхэдөөрөө сэнгэлгэл
Эгээл салхалан ябадални
Эхын шараһан оладил.
Анханайм байрай хаа —
Арбайхалад хургуулнида
эрээшэм.
Түрүүшнхээ дурланан үе —
Тээсэжүгэй зүрхэнэй хүлгөөн.
«Эх орон» гэжэ мэдээшэм —
Эхын ехэ уялгал.
Арадай хүбүүн гэжшэм
Айхатар нангин хөрүүн.

Александр МАРТЫНОВ

Эрьдеш шугын бурганад
Энхэрэн гэрэдэн шагаанад,
Бүүдэрээ дээрэн тунааж,
Нэбшээгээр эльбэн наадаг.

Намарай хагсуу үеэр
Набшаһаа дээрэн аядаг.
Мүрэн тэдэннээр үргөөд,
Мэлмэрүү үлгүдөө нагшадаг.
Үбэлдөө шуурган шэбэнэн,
Үеэдэһэн долгидни
тургэдхэдэг:
«Унтан амара, мүрэн,
Үбэлэй мүлхэнэ хүнжэл соо.
Хабарай эрэтэр, мүрэнхэн,
Хаагдан мүлхэндэ дуурыш.
Хүнжэлэнгөө хайлан
урдахатай,
Хүшэ хороор уурлыш!»

Степан САРЫГ-ООЛ

Исхан МАШБАШ

ААДАРАЙ БҮҮЛЭЭР

Улам түүхэтэ баатарай
хүлгүүдтэл,
Урагша хойшоо үргэн
гүйдлэнхэдэл,
Үедэр огторгойн үүлэл
соохонуур
Угаа хүртэй абган дууданал,
Тэнгэдэ лэ эдэ туулган үүлэдэй
Тиниш нийшээ зөөхэн үргэдэнэ.
Тэдэнэй оёор сүмэ хүрээжэ,
Түмэн мянган дубалаар адхарна.
Элбэг үнэн эршэтэй адхаржа,
Энэ дэлхэйэ хэргээн ундамба.
Эрдин халуунда анган хэбтэйшэ
Эрдин талая дахин ногоорбо.
Ногоон бүхэннэй наба
намаагаа,
Наартай гоёр дэлгэн буунад,
Намарай хайхан аадарай уяар
Надаһан юумэдтэл найгад
абана.
Арюун уһанай аша туһаар
Атуу дэлхэйн ургаса амьдарба.
Алтан туяагаа абьяастай
сасаһаар
Ангр шаран наран мандаба...
Ородхо Ц. ЖИМБИЕВ
оршуулба.

ГАРНУУД

Балшар бага наһанһаа хойшо тандэ хуу —
Байнан түрэнэй ауйлһаа дунда зогсоод.
Хуушанай моршон үбгэн Аликбек мүнөө
Хуурайтанан гараа манда харбайн үгөө.
— Яагаа, хүндэтэ, нийшээ ябаагүйта удаан?
Ямбагай болоходоо харгы замаа маргаа гүт?
Хүдэр гарынь баяртай бажуунаан удаан;
Хэлэнэм уг-махан үгэ хүрээ татаад:
— Зай эрээбтэ? Амар сайн, нүхэрдөөн!
— Байн даа, байн...
— Уншыншье харагдаагүйт, юрэдөө...
Дархашан Орзаан булад хатуу альгаараа
Дайран хүндөөр ээм далым ташаа.
Гарнууд, гарнууд — танил булга гарнууд.
Гаһар томо, ажалдаа холонхойнууд.
Эдэл гарнууд — алтан нүхэдэй гарнууд,
Энхэрэн хандад, зөөлөн түрэл гарнууд.
Өөрынгөө гарнуудыс шэртээн, шэнэлнэб мүнөө:
Өөхөншье бэшэ хаа,
аажалша минни гарнууд,
Арадтаа ямар туһа хүргөөбта, юрэдөө?
Арадтаа ямар баяр асарабта хүдэлдөө?
Гарингаа холотор ажал хэжэб ходоодо.
Газар дэлхэйгээ элэхэб, ургамал тархаб.
Минни гарнууд, найдан ябахаб үедөө.
Минни гарнуудай хүнүүдэ тэрэгтэйнь ойлгобо.

Михаил КИЛЬЧИЧАКОВ

ТҮРЭЛ ХЭЛЭН

«Түрэл хэлэнтэй
Түүхэй, үгтэй», —
Тэнгэ амитан намда хэлэдэг.
Эдэ бүгэдэ үгэ хүүрнүүд
Үмхэй ядуу тэдэннээ удхатайл.
Тунгалаг сэнхирхэн заримдаа горходоу
Тиниш элэн шоройноо булингартайл.
Эдэ үгэнүүд шабар шабадал
Эрэйшэ хүнэй сэдхэл хөмөрөөнөл.
Үгт!
Хэнтэйшье арсалдахаб мүнөө!
Үнэр баян хакас хэлэмни
Уулаһаа эхитэй булагтал хүлгөөд,
Уруудан далай руу шудхаран мэтэл.
Ханхянан, зүрхэ сэдхэл шэшээрүүдэл,
Хэнтэйшье ханаа тоннилгэн буляна.
Манай «тулдаг» хэлэн дээрэ
Малай, ододой, шубуудай нэрэнүүд —
Абтамал бэшэд, ойлгыт, хүнүүд!
Жэнхэни түрэл хакас хэлэмни
Жэргэмэл, тарая, ногоо мэдэдэг.
Нахы, шуурганшье, шүлэг дууншье
Найхан өөрын өөрөө тэмдэгтэй.
Арадайм гоё дуу, үлгэрнүүдье
Анжаран шагныт, хүйхэр зариман!
Түрэл хэлэнтэй намдуу урадхалые,
Түрэл үгэнүүдэйм хангал үнэрые

Тэсэн нуужа зүрхөөрөө шагныт.
Айл нотагарни — хүүгэдэй абланууд,
Арал тайгаарни — ангай хашхараанууд,
Он хубшадшье — жэргэмэлэй жэрьсээнүүд,
Өөрын онсо илгаа «хэлэтэй».
Дүшэ наһанай дабан хойном.
Дуурэн зол жаргал байдалтайб.
Хакасайнгаа сэнхир отгоргойн майхан дор
Хэды олон зуугаа найруулааб!
Хэлэндээ хээээдшье гомдохогүйб, юрэдөө!
Хэдэн зуугаад жэлэй хугасаанда
Хакас хэлэн хүжэн байжаал.
Хакас үгын үгы хаа, мүнөөдөө
Хаана нигэжэ жаргаха нэмбиб, юрэдөө?
Түрэл хэлэнтэйгөө
Тунгалаг горхондо
Хайраар дүүрэн уралаа нянаан.
Халуун нажарай хадаа ангаһандал
Харяанам умдаа,
умдаа харяанам.
Уедеөшье садахагүйб ууха тумгаа
Умдаашье үшөө хүрэнэб хортойгоор.
Түрэл хэлэнтэй эки абаад,
Ородой далай хэлэндэ дабааб горитойгоор.
Түрэл хэлэнтэй хүн бүхэн хүсэтэй!
Түрэл дүүрэн ябадаг сэдхэлтэй.
Алишье нүхэрэйм хүлэн ойлгосотой!
Алишье ард намда мүнөө дүтэл!

Халимат БАЙРАМКУОВА

УЯНГАТА ШҮЛЭГҮҮД

Хэдын хүбүүдье халхин гэжэ бү ханагты,
Хэрбээ тэдэнэрэй гоё үгэ хэлээгүй хаань...
Холын харгы мэтэл тэдэнэй нүдэд, харгагты,
Хөрхөөр тэдэнэй харысые дээрэл шэртээ наа.
Тэдэнэй хараада. Эльбурсай орон шэнгэнхэй,
Тэдэнэй нүдэдтэ хурьгадай мээжэй
тунхаглагданхай,
Тэдэнэй хараада хэдын субасанууд жэрьлдэнхэй,
Тэдэнэй нүдэдтэ харьялаа горход булгнхайл.
Холын харгы мэтэл тэдэнэй нүдэд, харгагты, —
Холоһоо эрмэлзэн шамдаа яран эрэнхэйл.
Хэдын хүбүүд олые шашадаггүй харатайл,
Холыншини харгыда нүхэр болохол бахатай.
II.
Хэдын заншал өөрсэ янзатай;
Хэдын шулуунтай эхэнэрүүдээ жэшэдэг,
Хөөрхэн басагадтай — нарихан чинара.
Хүүхэн дунхэй — уяанхан ургыхан.
Хүбүүхэнүүдэ хурьгантай сасуудга,
Джингит хүбүүдээ юунтай жэшэлнэб?
Дэбхэржэ байгаа уридаанай моринтой,
Нур харбаанда нараа булянаан,
Отгоргойн умаруонда далиаа дэбиһэн
Омог хэдын бүргэд шубуунтай.
Саган халхата наһажаал үбэгдэнэй —
Сайража харагдадаг Эльбурс уулад.
Шүлэгшэ нүхэдөө карачаево ардини
Сасуулха юунтэйшье дургауйн мэдээжэл.
Сэхмөн хэлэхэдэ, зүйтэйл гэшил!
В. ПЕТОНОВ буряадшалба

Зунай дулахан үдэр Сэлэнгэ мурэнэй нэгэ талаа дээгүүр онгосоор таваржа ябахад хэды гоё да! Тойроод харахад шугы бургаһанай ногоон үер соо бүхэ юумэн зэрэлгээн, хүхэрэн харагдаха. Уһанай мүнгэн толи соо бургаһан бүхэн бөө харжа кашаршоод, хүхэ шубуунай донгодоодо хүлгэн хүхэн бууна ха. Сэлэнгын долгин хүсэтэй, эршэтэй. Болгоожо нэлбэдхээр. Нэгэ заакан буруугаар хотолоо нааш, онгосон хүмэрин, сэгээн долгин соо гансаардажа болош.

Тезд эдэ хоёр хүбүүд нэлбэдхэдэ бэрхэнүүд Эдэндэ ямаршье долгин аюудтай бэшэ.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

МОСКВАГАЙ университетэй бодон нангин үндэрилгэ дээрһээ оройой агууехэ хубисхалша-дем. Крадууд Герцен Огарев хоёр хубисхалш тэмсэдэ бүхэ наһаа бүримүйн зориулха гэдсэһэн шахаа гангаригаа тэбэрлэһэн байжа үргэн юм гэзэг. Мүнөө тэрэ түүхээ гангарыгые аңгал болгон мэтэ университетэй бүхэли хото гогтонхой.

Биднэр Ленинскэ майлануудай университетэй шэнэ байшангай тухан хоёрдохи даххарай оройн гэссэн дээрэ байнаби.

— Урдань эндэһээ, Воробьевой майланууд гэдэг үндэрилгөө Москвэ наранай жаргаха үеэр харагдэ сэнгэдэ гурим байһан юм. — Мэниэ экскурсида дахуулан сагаан халаалтай үбгэн сээжэ болон үгүүдээ сэлбэрлэнгүй, сэхэ руун туужал мэдэнэ. — Баяшуу ноёшуудда тусгай ресторан — еран аюулан эгээ умачтай дэжжэй, нарин бүдүүн матаргайта халхин хүлхэн үхитэй байгаа Юрын «хара» зон найндэрүүдтэ баһал энэгүүр, үндэрилгэй майлын захар, дүхэриг татаад, шадхысаа ядахысаа найрлагат хөн. Уламжэ шуран олоуруу ахэнэрүүдэ бүдүүн шара самоварнуудые бүхэли үдэртөө шааюулжа, баран зондо баранкай сай наймаалаг, тэдэнэ хүлэрсэрөө уһан сайлаһан бөөрөө, балайгай таршагануулжа, гарчонок гангинуулжа, бороо шэнги бурхадатар тоборуудга, Волго тухай бурлааг дуунуудые татааг юм аша хөн... — Энэ үбгэн тиниэ дуунуудые таталсан лэ байжа болоо — холлолын дан хуаһалгай; тиниэ хатар тоборуулан лэ байжа болоо — зангынь дан алыа гунхуу.

Шубуунай далина хургаараа хачама энэ үндэр дээрлээ хархадла, «түбэй дээдмийн Москва алыга дээрэмчэй задараа». Нислэл хотын баруун урда үздэн болохо Ленинэй проспектер манай оройной шэнжлэгү ухазнай уураг тархи — Наукануудай академи, хэзэн олон тусгай дээдэ хургуулинууд жарылзэнэ. Тээ саашаа — Ленинэй нэрэмжэтэ стилиний асары ехэ аяга — бөө махабадай соёллой оройной шүрбэтэ барилтанууд.

Гоё хайхан Горькин судамжа. Хубисхалэй ехэ хурлыша шубуун Максим Горькило, шадлай хүрхэ шанга дуугаар хубисхалые азуулан Владимир Маяковский, оройлой уран үгын наран Александр Пушкин, баатар сагаан Москвагай нуури табиган арал түмэнэй дурасхаалта хүшөөнүүд.

«Москва» гостиница, Ленинэй библиотека, Ехэ театр, Союзуудай Байшан, Эгүүрилын шүтөөн — Кара Марксын хүшөө, В. И. Ленинэй Мэзэй, Александровскэ сээрлиг — Кремлин хоймор тала, нахан нэгдэлхэн Нэрлэгдээдүй соодай нангин хүшөөн — тэрэнэй үбсүүн дээрхи баатарай мушан сооһоо мүнхэдэ балархан унгаринагүй улаан дүлэн.

Улаан Талмай, Кремль, Мавзолей, Совет хүн бүхэнэй нангин шүтэлгын атигэмжэтэ алаг мандал, бүхэ дэлхэй болбосоронгы хүн түрэлхитэй мургалэй гэгээн газар! Эдэ бүгэдэн бидэнэй сэдхэл дунан, мяха шубан дотор эхмэйнай хүнтэй хамта оройн байжа, үдэрэй үзэхэлэн, хүнигч эүүдэн болоһонг өрөөн табин жэжэй жахалантаа гүхэтэй. Зүүгөө Москвэгай анхан түүхэ найман зуугаад гаран наһа тоолоно. Тэрэниэ дахин дахин баталан гэршэлхэн шэлгөөр, Совет засагай Ехэ Дэвдэн зарлигууд «Москва, Кремль» (үдэр, наран, он) гэгээн ярлагтайгаар тунхаглагдадаг гэшэ.

Москва, Кремль. Хэрэгээр ерэнхэ хэршье сүдөөгүй хүн наа, хэдэхэн минута Кремль соогуур ябахад, досоого долоон болоно татуулаа, нуур дээрэ наранай туша хүртөөжэ, сэдхэл соогоо сэгэн бодол түрүүдэг, сээжэ соогоо уран найханые мүнхэдүүдэг. Булуууда тахалдаг уран нарин ород мэргэжэлтэдэй хаа гэхэ хадаһагүйгөөр зүйжэ бодхон Киза нуурай хидышье абаад үзөө! Хон хүнэй досоһоо хүжэмэй абяан, хүхюунэй дуун гаранагүй!
Совет уран зохёолшо Юрий Илешин мэргээр сасуулан хэлээшье дурдаха дуран эжэлүүдгүй хураан: «...Энэниэ (Кремль) — Ц. Г. харахад, Иван Великийн үндэр хэлтэжүүр сүмөнүүдэ — нуургай, тиниэ ехэ хон сагаан шубуун урдаһаанай тамаран гараба гү гэхээр тон али үзэгдэл болоно». Унахоорошье, «Орос оройной түүхын нангин нулар» гэгдэн Кремлин хүрэнэй үзэхэдэ сүжэ субаргануудые үрмич нидэнэйгөө ургуугаар шаган хара-

Петр I хаанай үедэ буушал-сэрэшэдые саазалга, Степан Разин-баатарай дурбон мүсэнь сабшалга, үшөө зарлыг уншалга, үшөө шанга саазалга.

Харин мүнөөнэй Улаан талмай, мүнөөнэй Кремлин хүр жахалаан дэлхэн пролетарнай үзэ дүүх — «Интернационал» эрлэхэ ялан дор орошоһон табин жэлээ бадаржа байна. Кремлин башинуудые титимлэн бадмаа рагын булар улаан олоноуа. Ехэ оройной дуулагдахи орон гурмынай балта хэзүүр далааа, арал түмэнэй хамтын наһал шүүхэг хуралдаануудай Ордон, бүхэ хүн түрэлхитэй гэрэлтэ хүшөөн — В. И. Ленинэй мавзолей шүтэлэ нангин хамны халаагар орон гурмын эрхим тэмсэлшэдэй, мэргэн баатар-шуулай шарил үнөө халагалан абдар нүхэнүүд, хэрэмэй хоймочихи Нэрлэгдээгүй солдаай мүнхэ алдартай галта хүшөөн... — эдэ бүгэдэн толгой дээгүүр байрай ехэ сэнгэ мондын сэргэм абарга буунуудай амаар сээрэгдэжэ, алтан ошото аршаан хүртөөнэ.

Москва — уран найханай умлаахалта газар, оюутан буталашые үлгэрлэн оройн.

«Мунхаг байдалай манан соогуур Мууда ороод, сүлэгдөөд ябахад, Москва, шамачал ходо наһагты хөн!»

гэжэ агууехэ Пушкин алтан үдөөрөө шүлэглэн байдаг. Энэнь эхлээ элхэһэн хүбүүнэй бэшгэ шэги, зурха уяруулаа бэшэ гү?!

Эсэшэ сусангай бээрүүшэн Ираклий Андронниковой аман ажарлалта дор мүнөө харуулагдааг бодото дээрлээ буулгаһан хуушанай фильмин нэгэ миндалан дээрэ алдарт Лев Толстойе үзэнэби. Зэргэша мори тэрэ соо хара дэгэлтэй, бүтүү сагаан халахтай гомо үбгэн Москвагай нэгэ талмай дээгүүр бүншүүдэн гарна. Энэ хадаа Толстойн 1909 онд Москвагай хачаһанчин юм. Тинхээд арал зон агууехэ эрхшөөшөө Курск вокзал дээрэ үдэлшөөр улаан үзөөгүй хөн. Толстойе хүндлэн гэгээн Чехов болон Горькин, Скрябин болон Рахманиновай, Сеченов болон Тимирязевай, Серов болон Суриковай, Станиславский болон Немирович-Данченко байһан. Малковский болон Есенинэй, Мейерхольд болон Ермоловтай, Мудовкин болон Эйзенштейнэй үлгы — тингээ лэ захэ хизааргүй...

1918 оной мартын 12-то Совет засагай түрүүлэгш Владимир Ильич Ленин Кремльд байраараа оройн байна. Ехэ оройной дулга дээрэ Совет гүрэнэй хүдэл туга — тугаа хүшунай тэгэндэ балта хууур гарнаһан одон тэмдэгтэй улаан даһаа намылдаа. Улаасэй эгээ ехэ часы забарилдагдажа, Кремлин дуншуурнууд «Интернационал» эхин аялга сохилор болоно. Улаан талмай дээрэ залуу Улаан сэрэгтэй жахаланга жагсаал боложо, Ленин халуун охиото үгэнүүдэ Улаан талмай дээгүүр тунааба. Хаан шэрэгтэй байһан Андреевскэ зал соо Коминтернын хоёрдохи хурал нэгдэжэ, Ленин дэлхэйн ажаллан түмэнэй, дэлхэй коммуниэ хүдэлөөнэй харгы зааба. Төвөркин аман дээрэ тогтоһон Нээдүүдэй холдойной клуб соо Маяковский «150 миллион» гэгэн хуисхалэй ехэ туужа бэшэнэе уншаба.

«Хордожо, үлхэжэ байгаад Хотонууд сээжээ тодоно, Уужам гудамжануудайн тоодо дараад,

Ондоо байдал наран шэнгээр доно...» — гэжэ Маяковский найн таниха байһан, бидэниэ найн хургажа гараһан эрлэмтэн, зохёолшо, хуушанай партиэ Александр Нобан оройнотойгоор уналтахада, досоо дололжол байба!
Наранай туяа улам хурса боложо, хаа хаанагүй хабарай дэлбэр, ургал, сээгдэл, зоней зорилгэ, сэдхэл, ажал бадарба. Совет гүрэн турын угай бэшгэ — Үндэһэн хуули — бэшгэлэбэ...

Үшөө нэгэ дурасхаалта сар, КПСС-эй түүхэтэ ХХIII съездын нээгдэн үдэр бидэнэр — янза бүримүйн аһанай зохёолшод — Улаан талмай дээрэ, Ленинэй мавзолей дэргэдэ ержэ, туд тудтаа шүлэг шэбэнэн шүтэлэн байнаби! Малай бургуулин 35 хэлэтэнэй дунда, буряал шүлэгүүд дутуугүй гаралал лэ байһанайн «могтгой» Гэгээн Москва — гэрэлтэ дулаан Ичарын даһаанай аршаалыа гүлэн... — Зурхэнэйгөө буушын сохилтэ Зөлгөйб сэжэ гайхча байнам!

БААТАР ХҮБҮҮДЭЭ
ДУРСАЖА...

Наяхан Ярууны аймагт «Победа» колхозийхид сурхарбаандаа сугларба. Октябрин 50 жэлэй хүндэлдэ ажалай ехэ амжалта туйлажа байһан победнийхид гансашье һайндэрлөө бэшэ, мүн Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда унаһан хүбүүдтэ мантан томо хүшөө нээгээ.

Тус колхозоо дайнай үедэ хоёр зуугаад шахуу хүн ороноо хамгаалалсахаа мордохон юм. Тэдэнэй олонини бусажа эрэггүй. Теэд нютагаархинини тэдэнэй нангин нэрэнүдые ходал һайханаар дурсадаг юм. Нютагайнгаа баатар хүбүүдые хожомой үеынхидэй һанжа ябахын тула мүнөө хүшөө бодхоонинини һайн даа!

Ц. ЦЫРЕНОВА.

Улаан-Удын Ербановой нэрэмжэтэ гудамжа.

С. ДОРЖИЕВАН фото.

МИЛИЦИИН СЕРЖАНТ

Улаан-Удын Советскэ районий милициин отделениеэ зүрхтэй бэрхэ ажалдаа шалгарһан милиционерэй нэрэ обог нэрлэхыень гуйгаа һаатнай, комсомолец Владимир Гармаевые заатагүй аурдаха. Энэньшые гайхалгүй, коллектив соогоо хүндэтэй болонхой хүн.

Владимир залуушые һаа, арал зонийнчо аюулгүйе сахиха хэрэгтэ дүй дүршэлтэй, зоримгой байһаараа шалгарла. Журам эрдэгшдтэй шангаар тэмсэтэг. Аюул эхэтэй хулиганууһагышые ушараад үзөнһон байха. Нимэ гурбан ушар онсолон тэмдэглэхэ дурһон.

Революциин нэрэмжэтэ талмайн зуун тээхи сквер соо хэнэйшые бахардуугаар хашхарха дуудлаба. Үйлсөөр яһаһан милициин сержант тэрэниие дуудлаба саараа гуйжэ ошоб. Харанхыда гурбан хүнэй бүргэшлэхэнь харагаа. Хоёр хүн нэгые буланда хашаад, хубсаһаа тайлахыень бааджа байба. Сержант ганса-тэ дээрнь буужа, бээе тушаахыень бааджа. Угынь дуудлахгүй, өөртөн орохо хэбэртэй болоходонь, носоложо ахилээ. Иргэниини айгаад, торон тогтонгүй тэрелжэ талингаа. Цүгөөдыень

нуга барижа, хутагын булзагаад, милициингэе табагта абаашаһан байба. Харанхы хүниин хулгайшан зэмэ мэдэрэе, сугтаа хулгай тонуул хэдэг нүхэдөө нэрлэжэ үгэбэ. Гэмтэ абадалтан барандаа бариглажа, сүүдэй урла зогсоо. Гүйһондөө амидашаһан, һабажаал эхэнэр нэгтэ милициин-табагта орожо эрээл: — Абарыг, хайрлыг! Бариха тунхалыг! — гэжэ хүйрбэ. — Свердлов үйлсөөр яожа лба-тарни хулиганууд мунгым тоноод тэрелшоо.

Тэдэниие барихыень Владимир Гармаевые элгэһөн юм. Хаа хаангүй бэдэрбэ, хараашалба. Теэд олдобогүй. Яһаһан магазинуудараа, сквернууд соогуураа дахин дахин ябажа хараашалба. Тонуудал мүнөө сэгээлэ, һэе орогуй хооло тэвөөлэн ошоо гэшэл хэ гэрһан хөөрлөөн болобо. Гансад Гармаев тинэе үгэлэ этгээгүй: архиншадһаал гараа, үлэшлэн ама халдмай болоод, үйлсээ дайралдахал байха гэжэ бодоно. Нанаашаарнь болошоо.

Хулгайшад тоножо олоһон мунгөөр ари угаал, таскин жолоошонине айлгажа, машинны

нэе абаад, тэрелжэ гэжэ байһаар, Владимир Гармаевта баригдашоо һэн. Тэдэ гурбанай нэгэниини тэрелжэ ошоогүй, гэм хэһэн газартаа балһыса бариглаа.

Владимир Гармаев ингэжэ үдэр бүри һэнгэргүй аашалзаг архиншадтай, хулгайшадтай, амхи гурим эбдэгшдтэй һэргэг бэрхээр, заримдаа амияшые хайрлангүй, эрэлхэг зоримгойгоор тэмсэнэ.

Тэе мэнэе машина хулгайлаа, үйлсөөр хотгуугаар гүйлгэжэ яһаһан хүниие бараа. Табхатар

бэтэй сержант хүбүүн Бабушкин үйлсөөр яаралтэй гэхэлжэ. Албанынгаа хэрэгээр яһаһан янзай. Тинхэ муртөө ишэ тинишэ хөрхөөр хараашалба. Гантэ нэрэ машина тэрэниие сүсэжэ эрээл, халта голи бэди гээл орхибо. Сержант энэхэн секуилян турша соо болоһон үйлэе харһаар түрүүшын машинные байлгаад, урдан оробо. Ингэе гээ һаа, — жолоошонини хотгуу, угышые һаа, — машина хулгайһан хүн гэжэ багсааһань зүб болошоо.

Кабина соонь хотгуу хүн бууба. Жолоошоний ямаршые үлэмшлэггүй. Һайса шалдагд байхала: хааншые хулгайшадгүй, архи намнаад зайгууттад ябагад Сторшин байшаба. Хүнэй угые һамбаашалжа, «Буркопсоюз» машина хулуугаад, гөрөдөө газаша гараха хүсэлтэй яһаһан байга.

Нүхэр Гармаев милицилэ хүдэлжэе 1961 ондо ороһон юм. Улаань сэрэгтэйгээ алба дүүргээд, дахин милицилэ эрээ.

Тэрэниие Наянгар Советскэ райгүйсэдкомой дежурна милициин ордгшоор томилоо.

Владимир Гармаев спортоор холонирхолог, эрэмээ дээшлүүд хэ гэжэ оролдог, офицер болохоор сэдэхэлэ ябадаг юм.

П. КАЗАРИНОВ.

В. И. Ленинэй зохволнуудай 28-дахь боти монгол хэлэн дээрэ хэблэгдэжэ гараа

УЛААН-БААТАР, июлин 4. (ТАСС). МНРП-гэй ЦК-гай дэргэдэ партиин түүхэ шудалха институт В. И. Ленинэй зохволнуудай 28-дахь боти хэблээд бэлдэжэ гаргаба.

Азин болон Африкын арадуудай ханалаа нэгэдэлгын конференци боложо дүүрээбэ

БАНР, июлин 4. (ТАСС). Израилиин ээрхэг түрмхэй довтолгодо болон империализмда эсэргүүсэхэ араб оронуудай тэмсэл дэмжэхэ гэгһэн Ази, Африкын арадуудай ханалаа нэгэдэлгын эмхин онсо яаралтай конференци энэ боложо дүүрээбэ.

Үсгэлдэр нэгэн ханалтайгаар абтанан деклараци соогоо тус конференциин делегатуд Израилиин ээрхэг түрмхэй аашануудые болон тэрэниие тухирда байһан империалистуудые эрд нууд буруушаагаа, сэг зуура эзлэгдэһэн газар нутагуудһаа дайсанай сэрэгүүдые энэ дары

хэлсэнгүйгоор гаргажа абаашахые, мүн араб оронуудта Израилиин довтолгон дээрһээ ушаруулагдан хамга бухы гараа гайе бусаахыень эрһөн байха юм, Араб гүрэнүүдтэ эсэргүүсэһэн Израилиин ээрхэг түрмхэй довтолгоо хада мийл Израилиин болон Арабуудай хоорондо тэндэхи нютаг дээрэ болоһон арасалдан бэшэ гэжэ тэрэ деклараци соо хэлэгдэнэ. Энэ ээрхэг түрмхэй сэрэгэй довтолгоо нэгэн талаһаа империализмын, нүүеө талаһаа бүхы дэлхэйн сүлөөлэлгын хүсээнүүдэй хоорондо болоһон дайнай таһаршгүй хубинь болоно гэгһэн байха юм.

Барай оршондо болоһон суглаан дээрэ гүрэнэй комиссиян түрүүлэгшэ — республикын хуудэе ажахын министртын ахалгаһа экономист Иосиф Иннокен-

ЗАЛУУ МЭРГЭЖЭЛТЭД

59 хүбүүд ба басагад Хяагтын гидромелиоративна техникум дүүргэжэ, техник-түсэлгэжэ гэжэ нэрэтэй болобот. Тэдэнэри дундаһа Навел Варфоломеев, Галина Андреева, Любовь Трескина ба Антонина Иванова гэгшэд эрхим сэнэлтэтэйгээр дипломуудые абаба.

Барай оршондо болоһон суглаан дээрэ гүрэнэй комиссиян түрүүлэгшэ — республикын хуудэе ажахын министртын ахалгаһа экономист Иосиф Иннокен-

тьевич Зангеев, республикын мэргэжэлтэдые бэлдэхэдэ таһагч начальник Николай Андрианович Домашев, техникумэй багшанар залуу мэргэжэлтэдые амаршлалба. Дүүргэгшэдэй зүгһөө нүхэд Варфоломеев, Андреева гэгшэд үгэ хэлэхэдэ, багшанараа үнэн зүрхтөө амаршлалба. Залуу мэргэжэлтэд манай республикын ажахынүүдта хүдэлхөө эльгээгдэнэ. Техникумэй заочной отделения 28 хүн дүүргэһэн байна. А. НИМАЕВ.

ФУТБОЛИСТНАРАЙ ТҮРҮҮ ХҮҮРИ ЭЗЭЛЛЭГЭ

РСФСР-эй зургаадахь зонин «Б» классай командануудай дунда СССР-эй түрүү хуури эзэлхын түлөө наадан юманин 1-дэ болоо. Энэ наадан ямар уру дүнтэйгөөр үнгэрөө гэхэдэ: «Океан» («Владивосток») — «Старт» (Ангарск) — 1:0, «Рыбак» (Находка) — «Пурей» (Вратск) — 1:0, «Авангард» (Комсомольск) — «Ангара» (Эрхүү) — 0:0, «Шахтёр» (Прокопьевск) — «Сэлэнгэ» (Улаан-Үдэ) — 1:0, «Торпедо» (Рубцовск) — «Амур» (Благовещенск) — 0:0, «Прогресс» (Бийск) — СКА (Штэт) — 1:1, «Нефтяник» (Омск) — «Шахтёр» (Киселевск) — 1:0, «Цементник» (Семипалатинск) — «Металлург» (Новокузнецк) — 2:2, «Иртыш» (Павлодар) — «Локомотив» (Красноярск) — 0:0 тоотойгоор наадала. (ТАСС).

ВЬЕТНАМ АРАД ЗОНДО ТУҢАЛХЫН ТУЛАДА

Вьетнам арадые дэмжэхэ советкомитетэй түрүүлэгшэ ВЦСПС-эй секретарь П. Т. Миленовтэй хөөрлөөн

Вьетнам арадые дэмжэхэ совет комитетэй түрүүлэгшэ, ВЦСПС-эй секретарь П. Т. Миленовтэй ТАСС-ай корреспондентын хөөрлөөхэдэ, тэрэ ингэжэ мэдүүлэбэ: Араб гүрэнүүдтэ эсэргүүсэһэн Израилиин харата муухай довтолгоо хэхэ түсэб табижа байхалаа, США-гай империалистууд Вьетнамадхэ гэмтэ муухай дайн байлдаае шангадхажа, тэрэниие бүри эхээр нүжэрөөхэ ханатай байһан юм. Теэд ээрхэг түрмхэйшүүдэй энэ бодомжолгонь буруу һурһон байна. Амгалан тайбан байхые хүсээг гүрэнүүд болон арадууд Вьетнама хэзэн жэлэй турша соо Америкын Холбоото Штатуудай аюулда байһан хороот муухай политикын али тухай ехэ аюултай байһаные мүнөө бүри эхээр ойлгожо абаа.

Эдэ үдэрнүүдтэ Вьетнам арадай хэжэ байһан үнэгтэ зүб тэмсэлые дэмжэн дүнтөлсөхын тулада, одонитын тэмсэл яһала олон гүрэнүүдтэ боложо байгааһан турша болонһон хэрэг бэнэ юм. Жэһэнэ, һаяхан Франци тус оройной бүхы департаментуудай болон городуудай түлөөлэгшэдэй хабаадлалһан жагсаал болон байгаа. Мун Англида вьетнам арадай ханалаа нэгэдэлгын иделэй үнгэрэгдэжэ вьетнам арадай үнэгтэ зүб тэмсэл дэмжэхын түлөө олоной хүдэлгөн болон байгаа. Июлин 6-да Стокгольмда нэгдэхэеэ байгаа вьетнам арадые дэмжэхэ Бүхэдэлхэйн конферен-

цидэ бэлдэхэ бүхы түбинүүдтэ амжалттайгаар яожа байһай.

Мун манай орондошые баатарлиг вьетнам арад зонтой ханалаа нэгэдэлгын кампани яһала эршэтэйгээр аюулагдаана. Тэрэн-дэ бүхы совет хүнүүд, мун иендон-до байгуулагдан манай комитетые эдэбхитэйгээр хабаадлалсаана. Манай комитетые тойрон эрдэгтэд, уран зохиолшод, артистууд, дайнай ветеранууд, хүдэлмэришэд, колхозникууд, студентууд, һурагнад гэхэ мэтэ Вьетнамай патриотуудые дэмжэхэ һайн һайхан хэрэгтэ өһөндүн-гөө зориг хүсээл гаргажа байһан хүнүүд булгада хабаадлалсаа ха юм. Тэдэнэй дунда Советскэ Союз-тай хоёр дахин Герой армийн генерал П. Н. Батов, бүхы дэлхэлэ мэдээлэ эрдэгшэ, СССР-эй Наукуудай Академиин вице-президент Н. Н. Семенов, Украинын суута шахтёр, Социалист Ажалтай Герой Николай Гринда, уран зохиолши Борис Пелевой, СССР-эй арадай артист Серго Закариндэ болон бусад олон хүнүүд бии.

Совет хүнүүд Вьетнам орондо туһаламжа үзүүлэхэ хэрэгтэ үдэр бүридэ эдэбхитэй туһа намари хүргэнэ. Тэдэнэр өһөндүнгөө һайн һайхан сэдэхэллөө Вьетнамай патриотуудта шухала хэрэгтэй туһаламжа үзүүлэхэ тушаа яһала ехэ юмэ хэжэ байһай.

Югославинн коммунистуудай союзай ЦК-гай VII пленум

БЕЛГРАД, июлин 4. (ТАСС). Югославинн коммунистуудай союзай Центральна комитетэй довтолгои пленум энэ болобо.

Тинхэдэе улахоорондын байдалай зарим асуудалнуудые пленум хаража үзэһэн байгаа. (Элид хэлһэнэ — Югославинн коммунистуудай Союзай түрүүлэгшэ И. Броз Тито), Югославинн коммунистуудай союзай хүгжэлтын болон шөнөдхэн байгуулагтын асуудалууд (элид хэлһэнэ СКЮ-гай ЦК-гай гүйсээдхэ комитетэй секретарь Н. Тодорович).

Энэ пленум Югославинн коммунистуудай союзай эмхидхэлэй талаар болоһон хулиалтанууд тухай, мун тэрэнэй дүрим тухай, мүнөө сагай улахоорондын байдалтай саяри шухала асуудалууд тухай тогтоол гаргаһан байна. Тус пленум СКЮ-гай юрдахы сэдэдые 1968 онои һуул багаар үнгэрэхэ гэжэ шийдэхэ. Тэрэнэ-рэн арадай сүлөөлэлгын дайнда хабаадлалһан тон шухала асуудалууд тухай тогтоол баталан абаа.

Кратерые англичанууд дахяад эзэлбэ

ЛОНДОН, июлин 4. (ТАСС). Эндэ абтанан мэдээсэлэй ёһоор, Англиин сэрэгүүд 16 хоното сэрэгэй байдалда ороһонойнгоо һуу-рэгдэе, Аденэй патриотуудай эсэргүүсэлтэ үзүүлэхэ туһег тулгууриин шухала газар болохо Кратерые мүнөө һүни дахин эзэлба.

Буһалга хэлһэдые дарахын тула Англиин сэрэгэй командовани хуягта машинуудуудар болоно-агаарһаа буһан десантнуудуудар дэмжэгдэһэн сэрэгүүдые энэ асаржа хаяа.

Кратер гэгшэ Англиин колони-затионуудта эсэргүү востаниин зониин 20-һоо боложо эхилһэн сагнаа хойно буһалгаа хэгшэлэй гарт байһан юм.

ООН-ой ГЕНЕРАЛЬНА АССАМБЛЕЙН СЕССИ

НЬЮ-ЙОРК, июлин 4. (ТАСС-ай тухсай корр.). Израилиин ээрхэг түрмхэй довтолгон хойшолонгуудые энэ дороо усал-сэхын тула, Советскэ Союзай үүхсэлээр зарлагданһан ООН-ой Генеральна Ассамблейн онсо яаралтай тухсай сессии дүүрэхэ ой-ротожо байна. Элдэб оронуудай элигтэ политикческэ ажал аюула-гдашад дэлхэйн арадуудай хүсэл бодолые үндэһэ болгон, Дүтын Зүүн зүгтэ эб найрамтал шадал һаа тургоор тогтохо, ОАР-ай, Сирийн, Иорданиин эзлэгдэһэн газар дээрһээ Израилиин ээрхэг түрмхэй сэрэгүүдые энэ дары, хүсэд бүрин гаргуулаха шухала тухайда ООН-ой трибунаһа мэдүүлбэ.

Ээрхэг түрмхэй гүрэн, тэрэниие үмгэлгээд — түрүүшын ээлжэндэ Холбоото Штатууд ба Англи моральна талаараа гансаардан байдалда ороо. Израилине үмгэлгээд ээрхэг түрмхэй этгээдэй бүлмтархы шунахай нэлэлгые дэмжэжэ бирагда-хгүй байһыень тухайлаад, политикческэ бүлюу байдал Израиль-да хангаха гэгһэн нэлэлгэ гарга-жа байна.

Энэ нэлэлгэн Холбоото Штатуудай түлөөлэгшэ Голдбергын үсгэлдэр халһан үгэлөө илан-гала элээр харагдаба. Ээмдэһэн газар дээрһээ Израилиин сэрэгүүдые дары гаргуулаха хэрэг-һан, ямаршые бүлгээдэ хари-баадаггүй оронуудай резолюцие Америкын делегатиин буруу-шаалжа дуугаа үгэхэ байха гэжэ Голдберг сэхэ мэдүүлээ.

Удаа тэрэн СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громы-ко үгэ хэлэхэдэ, Израилиин сэр-эгүүдые гаргуулаха, ээрхэг түр-мхэй довтолгон бусад хойшо-лонгуудые усалха ябалат тон шухала, хойшоулаһангүй зор-илго мун гэжэ Советскэ Союз тоолоно. Тимхэнэ энэ зорилго

Советэй резолюциин проект лотор шухалашалан табидаана. СССР-эй делегати ямаршые бүлгээдэ ха-баадаггүй бүлэг оронуудай та-биһан резолюциин проектые мун лэ дэмжэнэ гэбэ.

Ээрхэг түрмхэй этгээдтэ амьһен мэдүүлэггүйдэ, сэхэ гү. али далдын дэмжэлтэ тэрэнэй үзэ-жэ байгаа сагта дайн байлдаан орон бүхэнэй богоһо харижа бо-лоно. Тимхэнэ ямаршые бүлгээ-лдэ хабаадаггүй оронуудай проектын, мун манай проектын хараалһанай ёһоор, Израилиин сэрэгүүдые дайнай эхилхын урда тээ, тайбарилан хэлбэл, июлин 5-най урда тээ байһан гар-зартан энэ дары, хүсэд бүрин тэхэрюулан абаашаха гэшэе бу-гданитын эб найрамтал хангал-гын талааршые тон шухала хэрэг болоно гэжэ А. А. Громыко мэдүүлбэ.

Амгалан байдал нэрэгэлгын замда тохёолдоһон бэрхэтэй бай-далдые бүри ороо болохо гэгһэн нэлэлгэнүүдэй, Израилиин сэрэ-гүүдые гаргаха ябадалдые даб дээрэхи хэзэн олон эрилтэ дүүр-гээдэ худыдуулаха гэгһэн нэлэл-гэнүүдэй таһалгаргагүй гар-гагдажа байһан тушаа А. А. Гро-мыко Ассамблейн анхрал хан-дуулаб. Олон янзын асуудалууд-дые нэгэ пакет руу шэхэхэ, ха-рин ээрхэг түрмхэй этгээдэе, ээрхэг түрмхэй довтолгоһоо хойдгитомые адлаар хараха гэ-жэ зорюута һанашаһан.

Өөрынгөө ууда шөнжээр шал им-периалист проектые США-гай де-легатиин дуралһаныень эвэһнээ ондоогоор тайбарилхын аргагүй. Арбаад жэлэй турша соо Дү-тын Зүүн зүгтэ хоёр дахин дай-най түймэр табиһан Израилиин гүрэнэй ээрхэг балмад полити-кы А. А. Громыко эрд шүүд буруушааба. Ассамблейдэ тү-лөөлэгшын гүрэнүүдтэ ухаа зар-илго мун гэжэ Советскэ Союз тоолоно. Тимхэнэ энэ зорилго

табые шашаһан Израилиин тү-лөөлөгшэдэй хороот нэлэлгые ба-лһыса элирүүлбэ.

СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр үгээе түгээсэхэдэе, Израилиин ажал аюулаһангай, тэрэ-ниие үмгэлгээдэй зүгһөө сессии дээрэ гүрээдтэ заналта хэсэе, ООН-ой ээргые бутаргаха гэгһэн нэлэлгэ эрд шүүд буруушаахы-ень Генеральна Ассамблейе уриа-лаа.

Чехословакиин Гадаадын хэрэ-гүүдэй министр Вацлав Давид ингэжэ тэмдэглэбэ: Ассамблей хадаа ээрхэг түрмхэй доб-толгын хойшолонгуудые усал-хахаар, бата бэхи эб най-рамтал хангахаар шийдэхэбери абаха ёһотой. Советэй резолю-циин проектые баталан абабал, энэ зорилгодо бүрин түтээ таара-ха байна.

Манай делегати американска ба Латин Америкын резолюци-нуудай проектуудые буруушаа-жа дуугаа үгэхэ байха. Кундэб гэхэдэ, эдэ проектуудын ээр-хэг түрмхэй этгээдые үмгэлэн дэбэргэнэ гэжэ В. Давид мэдүүлбэ. Израилиин сэрэгүүдые эблээрлгын хилээһэ саашан гар-гуулаха тухай эрилтэнуудые эгзэн үргэн эхээр дэмжэлгын аша ту-һала Чехословакиин делегатиин ямаршые бүлгээлдэ хамаадаггүй оронуудай проектын түлөө дуугаа үгэхөөр бэлэн байна гэжэ В. Давид хэлбэ.

Франциин түлөөлэгшэ Рожэ Сөйдү ямаршые бүлгээлдэ хаба-адаггүй оронуудай резолюциин проектые һайшаагаад, Франциин делегати энэ проектын түлөө дуугаа үгэхэ гэбэ.

«Бусадай газар дайдые сэрэ-гэй хүсөөр азмээлгэ үргэлжэлэхэ ёһотой: Израилиин сэрэгүүд ан-ха түрүүн байһан газарта, тай-барилан хэлбэл, июлин 5-най урда тээ байһан газартаа абаа-нагдаха ёһотой гээд Франциин делегати тоолоно» гэжэ тэрэ хэ-

лэбэ. Накитайтай түлөөлэгшэ, Гадаа-дын хэрэгүүдэй министр Ш. Пир-зала ямаршые бүлгээлдэ хабаа-даггүй оронуудай резолюциин проектын түлөө дуугаа үгэхэнь Генеральна Ассамблейе уриалаа.

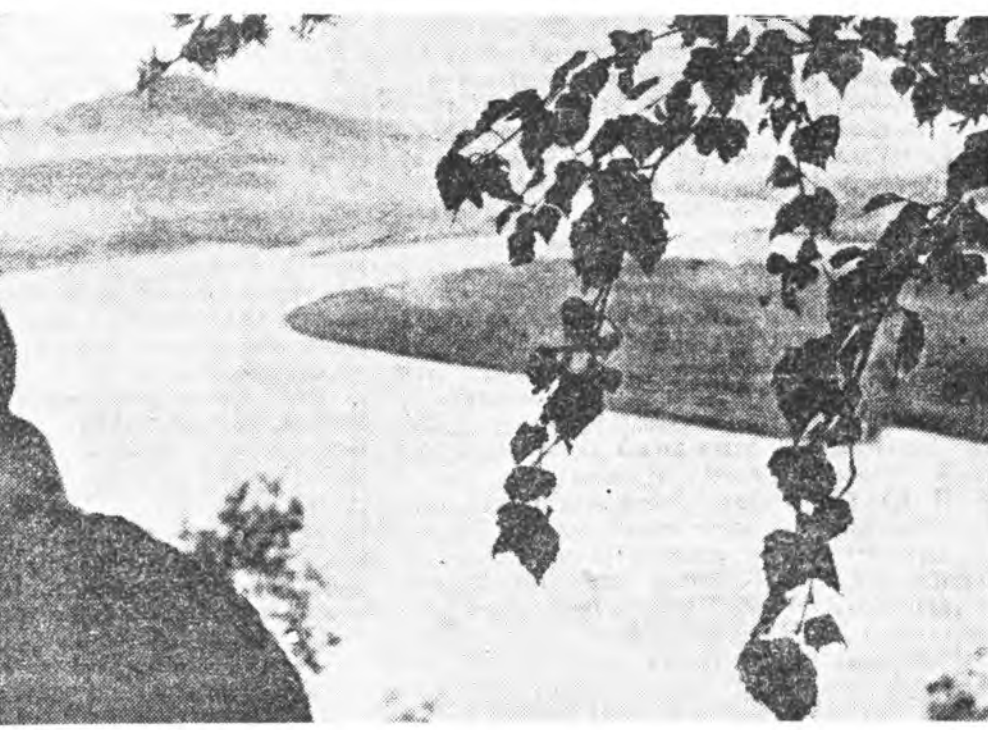
Болгаринн түлөөлэгшэ Милко Тарабанов «ээрхэг түрмхэй доб-толгоһоо хойдгитомые азидаха» американска проектые, тэр-ршэлэн сэрэгүүдэй гаргагдахын урда тээ Дунда Зүүн зүгтэй асуудалуудые шийдэхэ нэлээ-гэ гаргаһан Латин Америкын оронуудай резолюциине тон таа-рахагүйдэ тоолон, эрд шүүд бу-руушааба.

Советэй резолюциин проектые шүүд дэмжээд, Израилиин сэрэ-гүүдые энэ дары гаргуулаха асуу-далдые гол эрилтэ болгонһон, ямар-шые бүлгээлдэ хабаадаггүй оронуудай резолюциине болохотой-ло тоолоһонд гэжэ Тарабанов мэдүүлээ.

Венгриин түлөөлэгшэ Карой Чаторай Советэй резолюциин проектые дэмжээд, энэ проект мүнөөнэй оршон байдалда, ООН-ой зорилгонуудта бүрин харуу-саха, тон эли торон найруула-гдан проект болоно гэжэ онсо-лэн тэмдэглэбэ. Израилиин ээр-хэг түрмхэй довтолгоо зүбтүүл-гэ ханатай американска резо-люциин проектые буруушаажа, мун Латин Америкын оронууд-дай проектые буруушаажа дуугаа үгэхэдэи гэжэ К. Чато-рай мэдүүлээ.

Омар Мбай (Гвиней) ямаршые бүлгээлдэ хабаадаггүй оронуудай резолюциин проект Генеральна Ассамблейн баталан аба-ла ёһотой эрһэн шийдэхэбери бо-лоно гэжэ тайбарилба. Канадын, Ирландийн, Бель-гинин, Перугай, Гондурасай тү-лөөлөгшэд Латин Америкын оронуудай резолюциин проектые дэмжээд үгэ хэлээ.

ЗУНАЙ САГАЙ ЗУЛГЫ БАЙХАНДА

СЭЛЭНГЭ МҮРЭН ХАРЬЯЛНА...

ҮДЭРЭИ ХАЛУУНДА...

П. ЯХНОВЕЦКИН фото.

ПРАВДА БУРЯТИИ
Мүнөөдэрэй номерто
Нэгдэхэ хуудаһанда: «Хони-шодой халуун хаһа» гэгһэн гүрүү бөшөг. ТАСС-эй шухала мате-риалууд. Манай хөөрлөөн — «Хүдэлмэрини шэнэ нелетин тү-рүүшын үтэр».
Хөөрдохэ хуудаһанда: «Манай цех — эхин организаци» гэгһэн

Манай адрес, телефонууд:
г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора — 54-54, приёмная — 54-93, зам. редактора — 68-08, зам. редактора — 62-62, ответ. секретаря — 50-52, зам. ответ. секретаря — 66-76, отделе: партийной жизни — 60-91, сельской хозяйствы — 64-36, 63-86, пропаганды и агитации — 56-23, промышленности и строительства — 61-35, советского строительства и быта — 69-58, культуры и школ — 60-21, писем и рабселькоров — 67-81, информации — 34-05, общественной приёмная — 56-62, машинное бюро — 57-63, фотолаборатория — 33-61.
Гор. Улан-Удэ, типография Управления по печати при Совете Министров Бур.АССР.
П-00868. Зак. № 687.